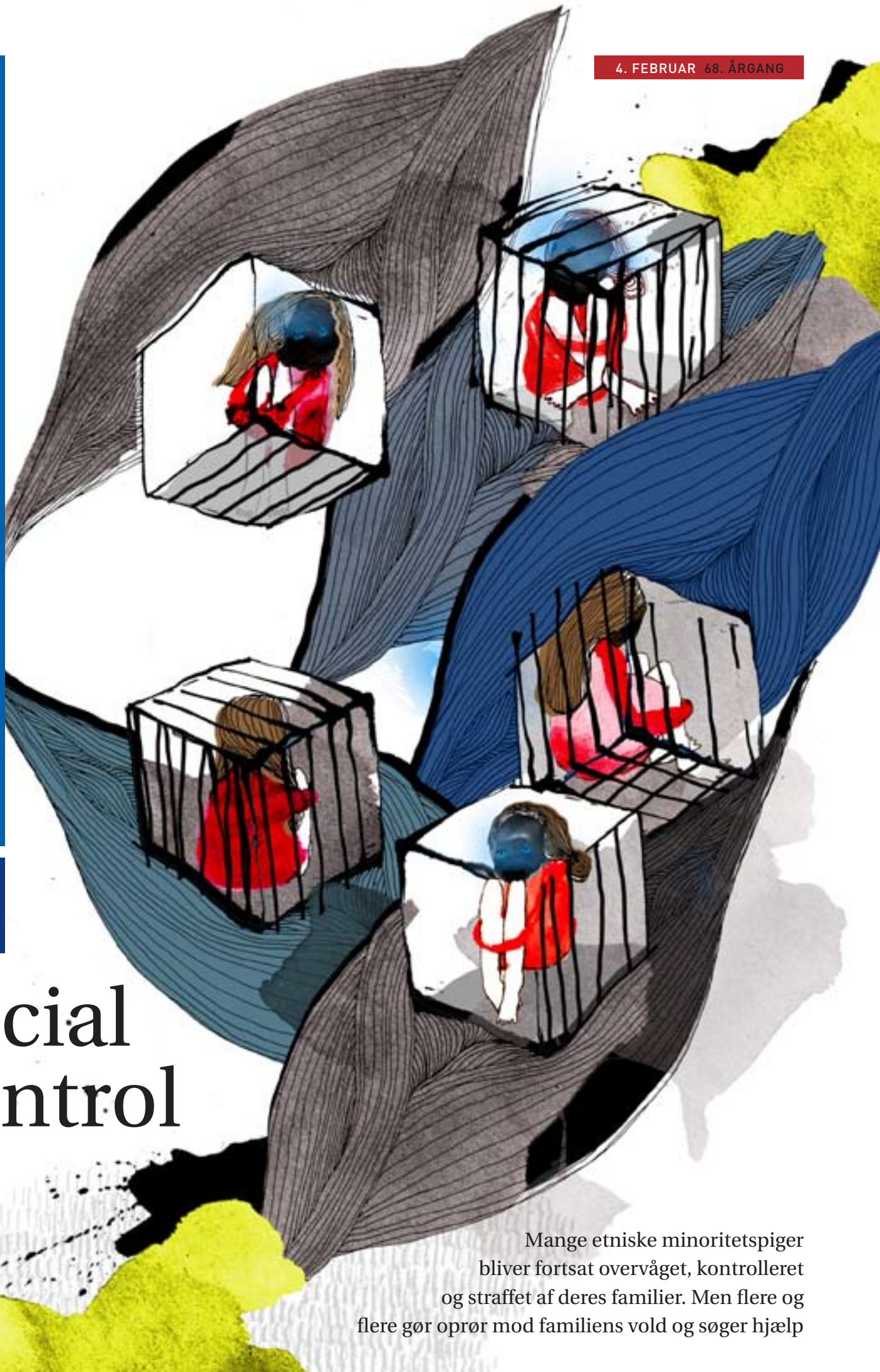

Social kontrol

Mange etniske minoritetspiger bliver fortsat overvåget, kontrolleret og straffet af deres familier. Men flere og flere gør oprør mod familiens vold og søger hjælp

03/2011

4. FEBRUAR

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

AnnoncesalgDG Media as
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 7027 1155. Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 04/11, der udkommer den 18. februar, er mandag den 7. februar kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 05/11 er den 21. februar kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 05/11 onsdag den 16. februar.

Redaktionen af 03/11 er afsluttet den 27.01.2011

AbonnementAbonnementspris 2011:
895,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 40,00 kr. + porto**Oplag**41.606 i perioden
01.07.09-30.06.10**Tryk og produktion**

Datagraf Auning AS

Forsideillustration

Louise Thrane Jensen

Medlem af
Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Man må sige, at vi netop nu – med den økonomisk trængte situation i kommuner og regioner – virkelig har brug for at stå skulder ved skulder

Ja, vi kan vores kram!

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

For tredje år i træk har uge 4 og 5 været uger, hvor de politiske valgte i kredsene tog på besøg på nogle af vores mange socialpædagogiske arbejdspladser. Ikke fordi vi kun besøger arbejdspladserne i disse uger, men fordi det har vist sig frugtbart at sætte det særligt på skemaet i de to uger. Både fordi der så bliver ekstra opmærksomhed om det. Og fordi vi dér kan samle inspiration og viden til vores faglige arbejde. Desuden er det er vores erfaring, at arbejdspladserne netop kan bruge det, at det er en tilbagevendende begivenhed, til at forberede besøgene og det, de har på hjerte. Og det er vigtigt!

I år har vi brugt besøgene i uge 4 og 5 som afsæt for forbundets nye medlemskampagne med overskriften 'Vi kan vores kram'. Kampagnen skal sammen med besøgene bruges til at fortælle om de mange fordele, der er ved at være medlem af en fagforening. Det ligger jo i sloganet – 'Vi kan vores kram' – at vi også gerne med kampagnen vil sætte fokus på, at socialpædagoger har en stærk faglighed og med afsæt i den gør en forskel hver dag året rundt. Det er vi stolte af, og det er det, fællesskabet handler om. Sammen og hver for sig bruger vi vores viden, vores kompetencer og vores erfaring til daglig indsats for udsatte mennesker. Sammen med 36.000 andre medlemmer kan vi støtte hinanden i vores faglige udvikling. Men i høj grad også når det gælder løn og arbejdsforhold. Sammen er vi stærke, plejer vi at sige. Vores faglige fællesskab gør os stærkere.

Og man må sige, at vi netop nu – med den økonomisk trængte situation i kommuner og regioner – virkelig har brug for at stå skulder ved skulder. De seneste ledighedstal viser desværre, at den økonomiske krise for alvor har sat sit præg på vores medlemmers dagligdag: Antallet af socialpædagoger, der er blevet fyret på grund af arbejdsmangel eller omstruktureringer, er tredoblet fra 2009 til 2010!

For os handler det ikke om tal og statistik – det handler om vores medlemmer. Hvert fyret medlem efterlader et hul på en arbejdsplads. Og det bliver sværere og sværere for de kolleger, der er tilbage, at udfylde det hul og holde fast i fagligheden. Derfor er det faglige fællesskab, der ligger i det at være organiseret, om muligt endnu vigtigere nu end tidligere.

Det skal vi minde hinanden om hver dag og med særlig fokus hvert år i uge 4 og 5. Og vi skal fortælle det til de af vores kolleger, der endnu ikke er fagligt organiseret. Vi kan vores kram – både når det handler om vores faglighed og vores tilgang til de socialpædagogiske job. Og vi kan vores kram, når det handler om at sørge for ordentlige arbejdsvilkår for vores medlemmer.

Ligesom de andre år har vi i år glædet os til at møde jer og til den vigtige dialog om vores arbejdsområder og det, der optager jer lige nu. Jeg håber, at kampagnen 'Vi kan vores kram' vil være med til at sætte spot på vores faglige styrke og fællesskab.

INDHOLD

ILLUSTRATION: LOUISE THRANE-JENSEN

04

04 SOCIAL KONTROL

'Jeg stod med en brudt mødom og havde bragt skam over min familie ved at hæve en forlovelse til fordel for en afghaner', siger 19-årige Sasha, der i dag af sikkerhedsmæssige grunde må leve i skjul for sin familie. Mange unge etniske minoritetspiger oplever ligesom Sasha æresrelateret fysisk og psykisk vold fra deres forældre. De bliver overvåget, kontrolleret og straffet af deres familier. Men flere og flere søger hjælp, viser en rapport fra Etnisk Konsulentteam i København, og samme erfaringer har man på Rehabiliteringscenter for Etniske minoritetskvinder i Danmark (R.E.D.): 'Langt flere piger tør i dag gå imod familiens ønsker. De kan jo se, der er mulighed for at få hjælp', siger Anita Johnson, der er leder af R.E.D.

04 Vi gør det for familiens ære

07 Min far havde planer om, at jeg skulle have min mødom genetableret, så jeg kunne leve som jomfru

12 De gør oprør mod forældrenes kultur

15 KOMMUNAL ØKONOMI

1,6 milliarder. Så meget mangler der på de kommunale 2011-budgetter for det socialpædagogiske område. Ganske vist er der sat flere penge af til området, end der var på budgetterne sidste år, men sammenligner man med forbruget i 2009, så mangler der en milliard på børne- og ungeområdet og 0,6 milliarder på voksenhandicapområdet. 'Budgettallene har ikke en pind med virkeligheden at gøre', siger Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, der advarer om fyringer og dramatiske forringelser

15 Budgetter langt fra virkeligheden

18 VOKSNE KVINDER MED ADHD

Det er det rene Vilde Vesten. Sådan siger en af landets få ADHD-coaches om den viden, der findes i Danmark om ADHD hos voksne kvinder. Først inden for de sidste par år er der kommet fokus på området, og bedst går det faktisk på de socialfaglige områder, som for eksempel socialpsykiatrien og misbrugscentrene.

18 Danmark halter bagud

20 FACEBOOK**21 TILBAGETRÆKNING**

Fleksibel efterløn bedre end ingenting

22 TR-MØDE

Ny kurs og et andet menneskesyn, tak

23 UNDERSØGELSE

Stor tilfredshed med arbejdsskadeteamet

25 SOCIALPOLITIK

Børn har brug for et rejsehold

26 SYNSPUNKT

Vi har brug for robuste kommunale døgntilbud

28 BØGER

SOCIAL KONTROL

Vi gør det for familiens ære

Mange unge piger i etniske minoritetsfamilier må leve med æresrelateret fysisk og psykisk vold, selv om det er ulovligt at slå børn. Men familiens ære står over pigernes retssikkerhed

Af Lone Marie Pedersen lmp@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

Når 16-årige Fatma får tæsk af sin bror og konstant bliver truet med, at hun bliver slået ihjel, fordi hun er blevet set sammen med en dreng. Når 17-årige Souad får at vide af sin far, at hun bliver sendt hjem til Tyrkiet, hvis hun ikke holder op med at ryge og opføre sig 'dansk'. Så er det social kontrol.

Nogle etniske minoritetspiger lever et liv med fysisk og psykisk vold, fordi de ikke vil indordne sig under familiens regler, der forbyder dem at gå til klassefester, på cafe med veninderne, deltage i klassens lejrskole eller værst af alt være i selskab med drenge.

'Vi gør det for at beskytte familiens ære' er ofte den begrundelse, som forældrene giver, skriver forfatterne bag rapporten 'Social kontrol', der er udarbejdet af Etnisk Konsulentteam i Københavns Kommune.

– Der er således noget, der er mere magtfuld end dem selv, der har fastslået, at det er sådan, man skal handle. Noget man ikke kan sætte spørgsmålstejn ved, siger cand.scient.pol. Kristine Larsen, der er en af forfatterne bag rapporten.

– Det er karakteristisk for de piger, som udsættes for social kontrol, at de er frustrerede, modløse, triste, forvirrede, stressede, selvudslettende og opgivende, siger hun.

Nogle gange er volden så voldsom, at der er fare for pigens liv. Familien vil simpelthen bare ikke give slip på hende. Som det er tilfældet med

Sasha i næste artikel, der har søgt skjul i Rehabiliteringscenter for Etniske minoritetskvinder i Danmark (R.E.D.), det mest sikrede krisecenter for unge kvinder med anden etnisk baggrund. Adressen er ukendt af offentligheden, pigerne bor under dækningsnavne, der er skudsikre glas i vinduerne og området er videoovervåget.

Pigerne siger fra

Selv om både politikere og myndigheder i et par årtier har haft fokus på problemet, er der fortsat etniske minoritetsfamilier, som ikke vil acceptere, at deres børn lever et frit og selvstændigt liv.

Men der er også en god udvikling på vej blandt pigerne, fortæller Kristine Larsen.

– Vi får flere og flere henvendelser fra piger, der flygter, fordi deres fædre og ofte også deres brødre udøver social kontrol, fortæller hun.

– De unge er blevet mere opmærksomme på, at de ikke skal affinde sig med forholdene og henvender sig langt hyppigere end tidligere for at få hjælp. Jeg ser det som et sundhedstegn hos pigerne, siger Kristine Larsen.

Samme erfaring har leder Anita Johnson fra R.E.D. Også her er antallet af henvendelser vokset, og det handler ikke nødvendigvis om, at flere unge end tidligere bliver udsat for tvangsægteskaber eller æresrelateret vold.

– Langt flere piger tør i dag gå imod familiens ønsker. De kan se, at der er mulighed for at få hjælp, og det benytter de sig af.

Anita Johnson understreger dog samtidig, at der fortsat er behov for at oplyse – blandt andet i folkeskolerne – om, at der er mulighed for at få hjælp.

– Der findes stadig piger, som lever ekstremt isoleret og ikke ved, at de har mulighed for at søge hjælp, siger Anita Johnson.

Lever i en anden verden

Pigerne er bærere af familiens ære og bliver betragtet som byttemiddel mellem grupper. Derfor er

Social kontrol

Artiklerne beskæftiger sig med den form for sociale kontrol, som nogle etniske minoritetsfamilier udsætter deres døtre for i håb om, at de opfører sig på den måde, som familien har udstukket. Den sociale kontrol kan i værste fald overskride FN's børnekonvention og de rettigheder, som børn og unge har i Danmark.

det vigtigt, at hun opfører sig ordentligt, og det betyder blandt andet, at hendes mødom er intakt på bryllupsnatten, fortæller Kristine Larsen, Konsulentteamet.

– Børnene lever i en helt anden verden end den, forældrene kender fra deres egen ungdom, og ofte føler forældrene sig magtesløse over for deres børns reaktioner. De forsøger derfor at styre de unge med regler, kontrol, trusler og vold, som de unge ikke vil acceptere, siger hun.

Socialpædagog Cathrine Nyholm fra Pigegruppen – projekt for vilde piger i Københavns Kommune – har oplevet piger, hvis storbrødre ikke ville have, at de gik i byen.

– En af pigerne fortalte, at det faktisk var hendes storebrors venner, der gjorde, at hun ikke måtte gå i byen. De kunne for eksempel sige til hendes bror: 'Jeg så din søster i byen. Hun ligner en luder. Hvis

det var min søster, ville jeg smadre hende eller slå hende ihjel', siger Cathrine Nyholm.

Det betyder dog ikke, at de forældre, som udøver social kontrol over for deres døtre, er onde forældre, påpeger Cathrine Nyholm.

Et synspunkt som Anita Johnson, R.E.D, kan tilslutte sig og tilføjer:

– Det er kendetegnende for den gruppe familier, at de er ressourcetsvage, for eksempel arbejdsløse, på overførselsindkomster eller traumatiserede som følge af oplevelser i det land, de er rejst fra. Det er forhold, som kan betyde, at familien fastholder rigide systemer for sit liv.

Vi ved ikke noget om det

Der findes ikke nogen dansk opgørelse over, hvor udbredt social familiekontrol er. Dagbladet Politiken omtalte i november sidste år en stor svensk

Langt flere piger tør i dag gå imod familiens ønske. De kan se, at der er mulighed for at få hjælp, og det benytter de sig af

Anita Johnson, R.E.D

Der er et stort behov for, at fagfolk får en viden og en forståelse for, hvad social kontrol er, og hvordan den viser sig

Kristine Larsen, Etnisk Konsulentteam, Københavns Kommune

undersøgelse fra 2009, hvor omkring 500 stockholmiske 9.-klasses piger med anden etnisk baggrund blev spurgt, om de oplevede social kontrol i form af krav om uskyldighed, indtil de blev gift. Det gjorde omkring halvdelen af dem. Omkring 35 procent oplevede, at familien blandede sig i, hvem der skulle være deres partner. 25 procent oplevede restriktioner i skole og fritid, og omkring 15 procent svarede, at de var udsat for kontrol, trusler eller vold.

Integrationsministeriet offentliggjorde i december 2010 en rapport, der viser, at antallet af henvendelser om æresrelaterede konflikter er steget støt hos Landsorganisationen for Kvindeskrisecentre (LOKK). I 2005 var der 101 henvendelser, og i 2010 var der midt i december registreret 663 henvendelser. Også politiet har oplevet en stigning, siden man i 2006 begyndte at overvåge området og registrere alle sager, hvor der er mistanke om æresrelateret kriminalitet.

Uvidenhed eller berøringsangst

Det kan være svært at spotte, når en ung pige er udsat for så megen kontrol, at det ligner omsorgsvigt. Familien gør meget for at skjule det, og pigerne optræder langt hen ad vejen solidariske med familien og lader som om, at det går godt derhjemme. For eksempel kan de takke nej til at deltage i en klassefest med begrundelsen, at de skal til en kusines bryllup, selv om sandheden er, at de ikke må. De lærer fra de er ganske små, at familiens sammenhold og overlevelse er vigtigere end deres egne behov. Udadtill kan de optræde

glade og rolige, så ingen skal ane uråd, fortæller Kristine Larsen, Konsulentkompagniet.

– Der er et stort behov for, at fagfolk får en viden om og forståelse for, hvad social kontrol er, og hvordan den viser sig. Nogle af pigerne får det meget dårligt, og det kunne måske være undgået, hvis der i tide var blevet grebet ind over for den psykiske og fysiske vold. Men hvis man ikke ved, hvad det er, kan man jo heller ikke spotte det, siger Kristine Larsen.

Desuden er der i det danske system stadig en slags berøringsangst over for de her piger, fortæller Anita Johnson, R.E.D., og giver et eksempel med et par danske lærere, der deltager i et islamisk bryllup med en 15-årig elev og de fortæller efterfølgende engageret om festen. Ville man også gøre det, hvis det var en 15-årig dansk pige, der blev gift, spørger hun og giver selv svaret:

– For det første ville man næppe deltage, og for det andet ville man formentlig fraråde pigen at gifte sig så tidligt. Man er bange for at blive hængt ud som racister, og derfor vælger man måske at acceptere forhold, som man ikke ville lade passere, hvis det var en dansk pige, siger hun.

– Sundhedsvæsenet kunne også være mere opmærksomme på pigerne, for eksempel når de bliver indlagt som *cuttere* (skærer sig selv *red.*) eller efter selvmordsforsøg.

Hvis familien eksempelvis opholder sig på hospitalsstuen i døgn drift, mens datteren er indlagt, er der måske grund til at isolere pigen, så hun får mulighed for at fortælle, hvordan hun rent faktisk har det, siger Anita Johnson. ■

Rapport om social kontrol

Rapporten 'Social Kontrol i etniske minoritetsfamilier' af cand. mag. Christina Elle og cand.scient.pol. Kristine Larsen, Etnisk Konsulentteam, er udgivet af Center for Forebyggelse og Rådgivning, Københavns Kommune.

Rapporten er skrevet som en slags lærerbog til fagfolk. Den er overskuelig og let at læse.

Rapporten kan downloades på: www.cfr.kk.dk.

Hjælp til professionelle

Etnisk Konsulentteam, Center for Forebyggelse og Rådgivning, Københavns Kommune, tilbyder blandt andet kommunens socialpædagoger, sagsbehandlere og lærere rådgivning og sparring i sager, der blandt andet handler om tvangsægteskaber og æresrelateret vold. Desuden bliver teamet også brugt som mæglere i konflikter mellem etniske minoritetsfamilier og deres børn.

Konsulentteamet er VISO-leverandør.

Min far havde planer om, at jeg skulle have min mødom genetableret, så jeg kunne leve som jomfru

19-årige Sasha nægtede at gifte sig med den mand, forældrene fandt til hende. Nu må hun leve i skjul af frygt for sin egen familie

Af Lone Marie Pedersen lmp@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Det her er ikke en fortælling om, at Sashas forældre er uhyrer, der vil deres datter det værste. At de elsker hende, er hun ikke i tvivl om. Men når to kulturer støder sammen, og et barn bærer begge dele inden i sig, er det svært at få tingene til at hænge sammen. Hendes forældre og resten af familien lever efter regler, der dikterer piger og kvinder at blive hjemme og holde sig væk fra det offentlige liv. Den livsstil harmonerer ikke med en opvækst i en dansk provinsby, hvor Sashas veninder gerne må være sammen efter skoletid. Også selv om der er drenge til stede.

Sasha er 19 år og bor bag skudsikre vinduer på Rehabiliteringscentret R.E.D. Rundt om bygningen er der overvågningskameraer, og adressen er hemmelig. Hun bor sammen med andre unge etniske minoritetspiger, der som hun har været nødt til at flygte fra familien. De bærer alle et andet navn end deres fødenavn, fordi de ikke skal kunne opspores af deres familie (Sasha er dæknavn for hendes dæknavn).

Det har bragt stor skam over familien, at Sasha er stukket af hjemmefra. Derfor er hendes liv i fare. Hellere en død datter end en, der vanærer familien.

Sasha var halvandet år, da hendes far af politiske grunde i 1992 måtte flygte fra Irak. Familien fik permanent opholdstilladelse og bosatte sig i en dansk provinsby. Sasha husker kun fra sine første år, at hendes far gik på arbejde, mens hendes mor lavede mad og passede familien, der udover hende tæller to andre søskende.

Familien boede i et dansk kvarter, hvor der var masser af børn at lege med, men Sasha måtte ikke lege med dem. Efter skoletid skulle hun være derhjemme. Fritidsinteresser måtte hun heller ikke deltage i.

– Jeg ville gerne gå til fodbold. Jeg var dygtig til fodbold i skolen, og jeg tror, jeg kunne have udviklet det langt, siger Sasha.

Veninderne havde i skolefrikvarterne vist hende nogle dansetrin. Så det ville hun også gerne gå til.

– Jeg havde klokken 8-14-veninder, men resten af dagen kendte vi ikke hinanden, siger Sasha.

Hun blev altid hentet efter skoletid, eller når fritidsordningen sluttede, og ofte var det hendes far, som fulgte hende. Når veninderne spurgte, om hun kunne lege efter skoletid, sagde hendes far altid ja og tilføjede så: 'Ikke i dag. En anden dag'.

Men når de kom hjem, fik hun at vide, at hun ikke måtte, og hendes far lod som om, han havde glemmt, hvad han havde lovet hende, mens veninderne hørte på det.

– Jeg følte mig meget ensom i min skoletid. Der var ligesom en mur mellem mig og mine veninder, siger Sasha.

Fordi veninderne blev ved med at spørge hendes far, om hun måtte lege, begyndte Sasha på et tidspunkt selv at svare 'jeg har ikke lyst' eller 'jeg har en anden aftale'.

Hun valgte at lyve i stedet for, at hendes far skulle gøre det, og hver gang forsøgte hun at gøre det så godt, at veninderne ikke også spurgte ham. Sasha var bange for, at han troede, hun havde tvunget sine veninder til at spørge ham. For så vidste hun godt, at der ventede hende bank, når de kom hjem. Eller han psykisk ville terrorisere hende.

– Han blev pavestolt af mig, når jeg sagde nej til veninderne. Det var tydeligt, at det lettede ham, siger Sasha.

Hendes mor var enig med faren. Men slog hende ikke. I hvert fald ikke så hårdt. Nogle gange

Han blev pavestolt af mig, når jeg sagde nej til veninderne. Det var tydeligt, at det lettede ham

Jeg stod med en brudt mødom og havde bragt skam over min familie ved at hæve en forlovelse til fordel for en 'afghaner'

fik hun gennem sine attituder over for Sasha sat faren så meget i gang, at han tog over og bankede hende, forklarer Sasha.

De kvindelige former

Da Sasha begyndte at udvikle sig, fik hun det endnu værre derhjemme. Mens veninderne gik på cafeer og var sammen om aftenen, blev hendes liv mere og mere begrænset. Hun måtte ikke være ude på egen hånd.

– Jeg følte mig fløv over for veninderne ved at sige, at jeg ikke måtte gå ud for min far. Så jeg løj og sagde, at jeg ikke havde lyst.

Men til sidst blev presset for stort, så hun valgte at fortælle dem sandheden. Og bad dem: 'Lad mig være. Jeg må ikke'.

– Hvis jeg svarede mine forældre igen, kunne jeg få tæsk. Et nej var et nej, og et ja et ja. Jeg måtte ikke argumentere imod dem, men skulle rette mig efter deres ordre, siger Sasha.

– Mine forældre fortalte mig, at en ordentlig kvinde bliver succesfuld og får en god mand, hvis hun bliver hjemme.

Problemet var også, at når hun var sammen med veninderne kunne det ske, at hun også var i selskab med drenge, og det måtte hun under ingen omstændigheder.

I gymnasiet blev hun veninde med en irakisk pige og kunne se, at veninden måtte det hele. Fester, drenge, cafe, og hun skal ikke gå med tørklæde. Forklaringen er formentlig, at venindens forældre er intellektuelle, forklarer Sasha.

– Når du kommer op på et højere uddannelsesniveau, bliver forældrene mere åbne og demokratiske.

Da Sasha gik i 2. g, sagde hendes mor til hende, at hun nu var gammel nok til at være en rigtig muslimsk kvinde og skulle gå med tørklæde. Hun tog det på, selv om hun ikke havde lyst.

– Hvis jeg sagde nej, var jeg i deres øjne ikke en rigtig muslim.

Så er det tid til forlovelse

Da Sasha var 17 år fik forældrene det første ægteskabstilbud. Hendes mors veninde tilbød sin nevø, der boede i Tyskland. Han talte tysk og arabisk.

Sasha kan ikke tysk og kun lidt arabisk.

– Vi takkede nej. Min mor kunne godt se, at jeg ikke ville giftes med en, jeg ikke kunne tale med, siger Sasha.

Veninden sendte et nyt tilbud fra en anden nevø, der boede i Iran. Det takkede familien ja til og drog af sted for at få Sasha forlovet.

– Jeg har altid vidst, at mine forældre skulle vælge min mand, siger hun.

Hele familien var samlet i stuen, da den unge mand kom frem og friede til Sasha.

– Han var køn, høj, fin nok i kroppen og meget høflig. Jeg kunne godt lide ham. Hvis jeg havde haft ham i mit hjerte, ville han have været den perfekte mand for mig, siger hun.

Men hun havde ham ikke i sit hjerte. For hjemme i Danmark gik der en ung afghansk mand rundt, og ham var Sasha forelsket i. De havde mødt hinanden på nettet og set hinanden et par gange, hvor Sasha havde pjækket fra skole.

Allerede mens familien opholdt sig i Iran, planlagde hun at hæve forlovelsen. Hun fandt på en løgn. Sagde til sin far, at den iranske mand var nærig, og gav som eksempel, at han ikke ville købe en vand til hende, da de gik en tur i parken.

– Jeg smurte tykt på. Jeg sagde intet om, at man slet ikke kunne købe vand i parken, siger Sasha.

Forlovelsen blev hævet.

Der var ingen blod

Da Sasha kom tilbage til Danmark, fortsatte hun – uden forældrenes viden – med at se den afghanske kæreste, og de var meget forelskede, talte om børn og ægteskab. Den unge mand pressede hende for samleje og begrundede det med, at de jo alligevel ville blive gift med hinanden, så derfor kunne de godt være sammen inden brylluppet.

Sasha lod sig overtale.

Desværre kom der ikke blod, da hendes mødom blev brudt. Den afghanske mand forlod hende, fordi han mente, at det udeblevne blod beviste, at hun ikke var jomfru. Hun havde aldrig før været i seng med en mand, men lige meget hvad, kunne hun ikke overbevise sin kæreste.

– Han sagde, jeg var luder, siger Sasha.

Hun havde det forfærdeligt og var meget deprimeret over sit liv.

– Jeg stod med en brudt mødom og havde bragt skam over min familie ved at hæve en forlovelse til fordel for en 'afghaner', der i irakisk-kurdiske øjne er laverestillede mennesker, siger Sasha.

Hun så ingen anden udvej end at flygte, og med hjælp fra studievejlederen på gymnasiet kom hun ind på et kvindekrisecenter. Med kommunens mellemkomst blev der arrangeret et møde mellem Sasha og forældrene, der viste stor forståelse over for hendes ønsker om mere frihed og gav tilsagn om, at de gerne ville være med til at løse hendes problemer. Sasha fik blandt andet lov til at være sammen med veninderne.

Efter mødet flyttede hun igen hjem til forældrene.

– Det var kommunens vurdering, at det ikke var skadeligt for mig at bo derhjemme, siger Sasha.

Det skal nok gå alt sammen

Men intet af det, forældrene havde lovet på mødet, fik Sasha lov til. Alt derhjemme var ufor-

andret, så hun flygtede igen. Denne gang til en anden by. Kontaktede igen studievejlederen, der igen fandt plads til hende på et kvindekrisecenter.

Forældrene ringede flere gange til hende. Moderen græd og græd og lovede, at de ville gøre det godt igen over for hende. At hun nok skulle få lov til at gå på cafe og være sammen med vennerne, bare hun kom hjem.

– Jeg troede på dem, siger Sasha.

Kommunen troede også på forældrene og mente, at det var sikkert nok for hende at flytte hjem igen.

Sasha valgte, at hun ville rejse alene hjem i stedet for at blive fulgt af en af kommunens sagsbehandlere.

– Jeg ville vise mine forældre, at jeg selv havde valgt at komme tilbage.

Alle i familien omfavnede hende og hendes far sagde: 'Du skal ikke være bange'.

Men det viste sig, at ikke meget var forandret.

Eneste ændring var, at Sasha fik lov til cirka en gang om måneden at være på cafe med en veninde. Dog kun om eftermiddagen. Og det skulle være aftalt en til to måneder i forvejen.

Jeg var ikke forelsket i ham, men kunne mærke, at hvis han ville være sød ved mig, kunne det godt fungere

Hendes hverdag så sådan ud:

Klokken 7:15 tog hun bussen. Fra klokken 8:00 til 14:00 var hun i skole. Klokken 14:15 bussen hjem. En cafeaftale var fra 14:45 til omkring 16:30. Hjemkomst omkring klokken 17:00.

Ny mødom

Rygtet om, at Sasha havde mistet sin mødom nåede forældrene, og hendes far blev rasende. Forlangte at hun fik syet en ny mødom på.

Der blev aftalt tid hos en dansk speciallæge. Men mødommen blev syet forkert på, og gjorde det hele meget værre.

I stedet fandt familien frem til en iransk læge, der boede i Danmark. Lægen undersøgte hende og konstaterede, at hun havde haft samleje mellem fem og ti gange. Selv om Sasha fastholdt over for ham og forældrene, at det kun var denne ene gang, beviste 'lægevidenskaben', at hun løj.

– Men jeg ved med sig selv, at jeg kun har givet mit hjerte en gang, siger Sasha.

Lægen lovede at lave mødommen, men det kunne først ske natten før brylluppet, hvis han skulle kunne garantere, at der kom blod ved samleje. Og blod skulle der komme.

'Hvor meget blod vil du have', spurgte lægen. 'Åh, bare et par dråber', svarede Sasha.

Her er et billigt tilbud

For forældrene hastede det med at få Sasha gift, da hun efterhånden var fyldt 18 år, og desuden var faldet i værdis på det muslimske ægteskabsmarked. Familiens naboer fra Irak boede i en anden dansk provinsby og havde tidligere spurgt, om Sasha kunne blive gift med deres søn. Dengang takkede hendes forældre nej til tilbuddet, fordi de ærsmæssigt stod højere.

Men nu var situationen en helt anden. Sasha var – sin unge alder til trods – ikke længere så meget værd, fordi hun ikke var jomfru og allerede havde en forlovelse bag sig.

– Min far var nødt til at tage imod det skrald, han kunne få, siger Sasha.

Derfor svarede forældrene ja til tilbuddet. Sasha blev forlovet.

– Jeg var ikke forelsket i ham, men kunne mærke, at hvis han ville være sød ved mig, kunne det godt fungere, siger hun.

Men hendes forlovede virkede fjern og ignorerede hende. Årsagen var, at han ikke kunne glemme den danske kæreste, han havde, da han blev tvunget til at forlove sig med Sasha. Han hævdede forlovelsen.

Dropper ud af 2. g

Sasha havde forberedt sig på at flytte hen til sin forlovede og ville droppe gymnasiet. Hun havde længe haft planer om at gå ud af skolen, da hun ikke trivedes. Det teoretiske kunne hun godt klare, men hun havde ingen muligheder for at fungere socialt med klassekammeraterne og følte sig meget ensom.

Da forlovelsen blev hævet, fortsatte hun med at bo hjemme hos forældrene og skiftede i januar 2009 gymnasiet ud med produktionsskole.

Forældrene var meget voldelige over for hende, både fysisk og psykisk, og beskyldte hende for at have ødelagt sine chancer ved at give sin mødom til en afghansk mand. Rolfordelingen var som regel den, at hendes mor svinede hende til verbalt, kaldte hende blandt andet for luder, og hendes far slog hende. Hun gik i konstant angst for ham, fordi hun aldrig vidste, om han ville slå. Nogle gange kunne han stå helt tæt på hende og så alligevel ikke slå. Det var næsten det værste, fortæller hun.

Og så er der da også lige en fætter

I begyndelsen af marts 2009 ringede en faster fra Iran og foreslog, at Sasha blev gift med hendes søn. I mange år havde der hersket ufred mellem de to familier, men den her forbindelse ville genoprette familieharmen. Sashas forældre sagde ja, og igen drog hele familien til Iran.

– Han hentede os i lufthavnen, men allerede der kunne jeg mærke, at han ikke var noget for mig. Der var ingen gnist og ingen form for følelse af, at vi ville kunne få det her til at fungere, siger Sasha.

Der var stor gensynsglæde i hele familien. Alle faldt hinanden om halsen af glæde, og ikke mindst hendes farmor var rørt over, at familien igen var samlet.

Hendes morbror kunne godt se, at hun var kold over for fætteren, så han skyndte sig at skaffe en imam, så de kunne blive muslimsk gift. Det skete få dage efter forlovelsen i august 2009, og den store bryllupsfest blev fastsat til februar 2010.

Hvis jeg vender hjem, er jeg overbevist om, at min far vil tæve mig så meget, at jeg ville ønske, at han ville dræbe mig i stedet for

Brylluppet betød, at de havde lov til at være sammen seksuelt.

– Men jeg undgik ham og kom hele tiden med undskyldninger. For eksempel, at jeg ikke kunne, fordi jeg endnu ikke havde fået syet min mødom på igen, siger Sasha.

– Helt inderst inde ved jeg, at jeg ikke er mindre værd, selv om jeg ikke har min mødom. Men samtidig er det også helt logisk efter den muslimske eller mellemøstlige verden, at jeg skal have en mødom, siger hun.

Hendes mand bad hende i stedet om analsex, og begrundede det med, at han ville se, om hun i den del af kroppen var jomfru.

Sex som islam ikke kan godtage

Ifølge islam er det syndigt at dyrke analsex. Ganske vist ikke en utilgivelig synd, man kommer i Helvede for, men alligevel er det helt uacceptabelt at praktisere, fortæller Sasha. Hun gik derfor direkte til sin far og fortalte om det.

– Jeg valgte med vilje først at fortælle det til ham, fordi jeg vidste, at han ville blive rasende og støtte mig i skilsmisse, siger hun.

Det viste sig at være langt mere besværligt at blive skilt end gift. Sasha skulle igennem et par retssager, som hun i øvrigt som kvinde var forment adgang til. I Iran skal man have mandens tilladelse til at blive skilt (det omvendte er ikke tilfældet), og den kunne hun ikke få. I den første retssag, blev hun nægtet skilsmisse. Herefter hyrede familien en advokat fra Europa. Under hele retssagen, var hun låst inde i mandens hus, idet hun var hans ejendom. Uden mobil og computer.

– Han ville ikke have noget seksuelt med mig at gøre, men slog mig og skældte mig ud. Han havde sat sig for at ødelægge mit liv, siger Sasha.

Efter syv måneder blev hun endelig skilt og kunne i maj 2010 rejse hjem til Danmark.

Og så er der lige to fætre mere

Sasha vendte tilbage til produktionsskolen og forældrene, der i Iran havde lovet hende, at når de kom tilbage til Danmark, ville hun få sin frihed.

– Og jeg lovede dem, at jeg aldrig ville misbruge deres tillid, siger Sasha.

Men sådan blev det ikke. Forældrene ville fortsat bestemme over hende.

– Min far havde planer om, at jeg skulle have min mødom genetableret, så jeg kunne leve som jomfru.

Desuden blev der gjort et nyt forsøg med at få hende gift. Hun var efterhånden faldet så meget i værdis, at de ældre mænd kunne byde ind. Og det gjorde en 28-årig fætter fra Norge. Det samme gjorde et familiemedlem fra Iran, omkring 29 år. Sidstnævnte var kendt i familien for at være så voldelig, at hans egne søstre ikke turde være alene med ham. Forældrene forlangte, at hun skulle tage en af de to.

– Men jeg ville ikke have nogen af dem, siger Sasha.

I stedet bad hun sin studievejleder på produktionsskolen om hjælp. Hun skulle væk, for hun vidste, at faren ville banke hende sønder og sammen, hvis hun ikke valgte en af de to mænd.

– Jeg var 19 år, træt og jeg kunne ikke mere.

På vej mod et andet liv

Hun havde over et par dage i oktober 2010 smuglet nogle få personlige ejendele ud fra sit værelse og efter aftale med studievejlederen gemt tingene på skolen. Hun blev kørt til stationen, så hun kunne tage toget til det krisecenter, som vejlederen på forhånd havde truffet aftale med.

– Det var en lettelse at sidde i toget. Denne gang vidste jeg, at jeg ikke ville komme tilbage, siger Sasha.

Og der er heller ikke en vej tilbage. Ved at flygte har hun bragt endnu mere skam over familien.

– Hvis jeg vender hjem, er jeg overbevist om, at min far vil tæve mig så meget, at jeg ville ønske, han ville dræbe mig i stedet for.

Både hendes mor og far har ringet og tryglet hende om at komme hjem. Det samme har en faster, men Sasha har sagt nej hver gang. Nu har hun skiftet mobilnummer, så ingen kan finde hende.

Og hvad der så skal ske, må tiden vise.

Hun vil gerne have et liv uden frygt og med venner og en kæreste. Hun vil gerne have en uddannelse og klare sig selv. Hun skal i gang med at lære det hele.

Hun opfatter sig selv som muslim.

– Men personligt tænker jeg ikke, at jeg er syndig, og den jeg finder, må tage mig som jeg er, siger Sasha. ■

De gør oprør mod forældrenes kultur

Indvandre piger, der flygter i protest mod familiens trusler og vold, skal starte helt forfra med at bygge deres liv op på egne præmisser. Noget de aldrig har lært

Af Lone Marie Pedersen lmp@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Næsten alle pigerne har oplevet, at forældrene kaldte dem en luder

Anita Johnson, R.E.D

Sasha i den forrige artikel er en af de omkring 50 kvinder, der hvert år flytter ind på Rehabiliteringscenter for Etniske minoritetspiger i Danmark (R.E.D.) Pigerne er flygtet fra voldelige fædre, mødre og søskende og fra trusler om tvangsægteskaber. Derfor er deres liv i fare. På centret møder de en gruppe professionelle, som er klar til at hjælpe dem, og som ved, at pigerne er gået en del igennem, før de traf den store beslutning at flygte fra familien, fortæller leder Anita Johnson.

– De unge piger lever en isoleret tilværelse og er meget socialt kontrolleret. De må for eksempel ikke deltage i sociale aktiviteter og skal komme direkte hjem fra skole. Kommer de bare 10 minutter for sent, falder der brænde ned, siger hun.

– Pigerne ved forbavsende lidt om det praktiske Danmark og er umodne i forhold til at skulle klare sig selv. For eksempel har en pige, der går i 2. g, måske aldrig lært at gå på posthuset, åbne en rudekuvert eller styre sin egen økonomi. Det gør forældrene for hende.

– På det personlige plan har de ofte meget lidt selvværd og higer efter, at nogen lægger mærke til dem. De har ikke lært at tage vare på sig selv og tager ofte unødvendige chancer, siger Anita Johnson.

Et eksempel er en pige, som kun havde chattet med en mand på facebook. Men da han skrev, at hun var smuk, og at han elskede hende, satsede

hun alt og rejste til udlandet, hvor han boede. Det viste sig imidlertid, at hverdagen med ham var helt anderledes end det, han havde lovet hende på facebook. Den var fyldt med vold og voldtægt.

– Nogle piger kan for eksempel sætte sig ind i en fremmed bil, fordi fyrene har smilet og flirtet med dem ud af bilruden. Det vil en dansk pige aldrig gøre, siger hun.

For dansk eller en luder

Pigerne på R.E.D. har stort set alle været udsat for ekstrem social kontrol. For eksempel har forældrene næsten på forhånd defineret datteren som en luder eller for dansk, hvis hun beder om at komme med på lejrskole eller til en klassefest. En pæn pige går ikke til fester, medmindre det er en familiefest, fortæller Anita Johnson.

– Næsten alle pigerne har oplevet, at forældrene kaldte dem en luder. Og som en af pigerne siger: ‘Og jeg har ikke engang holdt en dreng i hånden’.

Og sådan er det med næsten alle pigerne i R.E.D. De har været lydige og aldrig gjort noget forkert, indtil kæden en dag ryger af. Det kan for eksempel ske, hvis familien opdager, at datteren på sin mobil har et billede af en dreng eller har kontakt med nogen, hun ikke må omgås. Det kan være, at en fætter eller en onkel har set hende i storcentret på et tidspunkt, hvor pige har fortalt, at hun var på skolen.

– Så sætter familien endnu flere restriktioner op for datteren, for eksempel, at hun ikke må have computer på værelset. Også uanset, at det kan være en nok så uskyldig kontakt, datteren har haft, siger Anita Johnson.

– Der kommer afstraffelse i form af både fysisk og psykisk vold. Et eksempel kan være, at hun bliver lænket til radiatoren. Overgrebene kan være så massive, at nogle vælger at løbe væk hjemmefra, siger hun.

Oftentimes flygter pigerne på grund af den psykiske vold. For eksempel trusler om at blive sendt til

hjemlandet, om tvangsægteskaber eller om at blive smidt ud foran toget. Eller hun bliver talt nedladende til af forældre og søskende.

Løgner sidder fast

De fleste piger fortæller ikke andre om, hvor frygteligt de har det derhjemme. De tager hensyn til familiens ære og vil ikke bringe skam over familien. De beskytter deres familier så meget, at de også lyver over for myndighederne. Siger for eksempel, at de ikke kan komme til klassefest, fordi de skal til en kusines bryllup, fortæller Anita Johnson.

– De er så gennemsyret af, at det er familien, der er centrum. De er trænet og oplært i, at det

er familiens behov, der skal tilgodeses, og det er meget modsat danske unge, hvor det handler om at tilfredsstille egne behov, siger hun.

Pigerne lyver også over for forældrene, når de skal møde veninder eller drenge. Pigerne er så trænet i at lyve, at de har svært ved at slippe løgneren, når de kommer på R.E.D.

– De tror, de er nødt til at lyve over for os, og fortæller ofte heller ikke os om de dårlige oplevelser, de har haft, siger Anita Johnson.

Traditioner mere værd end mig

Det er en stor beslutning at løbe væk hjemmefra. Pigerne mister hele deres netværk og ofte føler de, at forældrene ikke elsker dem: 'Gjorde de det,

De er trænet og oplært i, at det er familiens behov, der skal tilgodeses, og det er meget modsat danske unge, hvor det handler om at tilfredsstille egne behov

Anita Johnson, R.E.D

ville de ikke behandle mig sådan. Hvorfor betyder deres traditioner mere for dem, end jeg gør?’

Pigerne skal således starte et nyt liv helt fra bunden af. Alene og på egne ben, selv om det eneste, de ønsker sig, er at være sammen med familien, og de må klare sig uden den forældre-støtte, som danske unge har, fortæller Anita Johnson.

– Pigerne er ofte i livsfare – ikke mindst i den første tid efter flugten – og de kan derfor heller ikke have kontakt med for eksempel en faster

eller moster, som de tidligere har været glade for. De kan heller ikke kontakte en god veninde, fordi familien stensikker vil tvinge hende til at udlevere adressen. Hertil kommer, at de af sikkerhedsmæssige grunde skal skifte skole og arbejdsplads, siger Anita Johnson.

Truslerne kan være meget massive. Eksempelvis meddelte en far engang sin bortløbne datter, at hvis hun ikke kom hjem igen, så ville hun i julegave modtage sin kærestes afhuggede hoved. ■

En klar behandlingsplan

De piger, der opholder sig på R.E.D., er ofte i en psykisk elendig forfatning, har posttraumatisk stress syndrom, lider af depression, er meget selvudslettende, har lavt selvværd og bærer præg af omsorgssvigt. Alt sammen ting, man kan se med det blotte øje. Leder Anita Johnson fortæller, at centret arbejder med tre rehabiliteringsfaser.

Der er en indskrivningsfase, hvor pigens forhold bliver udredt. Den varer omkring

en måned. Herefter starter den egentlige behandlingsfase, hvor der bliver taget udgangspunkt i den enkelte kvinde. Tre fagpersoner – socialpædagog, socialrådgiver og lærer – laver sammen med kvinden både en kort- og en langsigtet plan. Hvad er hendes mål, og hvordan kan de opnås?

I den anden fase bliver der arbejdet med seks arbejdsopgaver: Kvindens fysiske forhold, hendes psykiske helbred, hen-

des sociale formåen, hendes økonomi, hendes praktiske formåen og allervigtigst job og uddannelse. Målet er, at de inden for de tre første måneder af opholdet helst skal have beskæftigelse uden for institutionen.

Sidste fase handler om udslusning. Hvad skal der ske, og hvor skal hun flytte hen? Kan hun for eksempel klare at bo alene, eller skal hun i en overgangsfase bo i en af R.E.D.'s udslusningsboliger.

Rehabiliteringscentret

Rehabiliteringscenter for Etniske minoritetsfamilier i Danmark (R.E.D.) er en selvejende institution med behandlings- og botilbud til unge kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, som modsætter sig et tvangsægteskab og har behov for omsorg og hjælp. Aldersgruppen for kvinderne er 18-30 år, men vil kunne fraviges i konkrete tilfælde. De fleste piger bor på centret fra to til seks måneder. Men for nogle kan opholdet dog

også afsluttes efter en uge, mens andre har brug for mere end et års ophold.

Centret er landsdækkende og ligger på en lokalitet, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke er kendt af offentligheden. Centret finansieres af satspuljemidler, og der er plads til 12 kvinder.

Centret råder over udslusningsboliger til de piger, der har brug for at bo under

beskyttede former, når de udskrives fra R.E.D.

Der er desuden etableret et efterværn, som kan støtte pigerne i den svære overgang til anden bolig og fastholde dem i uddannelse og arbejde.

Desuden er der på centret oprettet boliger for par, der af sikkerhedsmæssige grunde er nødt til at skjule sig.

KOMMUNAL ØKONOMI

Budgetter langt fra virkeligheden

De kommunale budgetter for 2011 ligger langt under de reelle udgifter på det socialpædagogiske område – men kommunerne er under voldsomt pres for at overholde dem, og det kan betyde dramatiske forringelser, advarer Socialpædagogerne

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Kort før dette blad blev sendt i trykken, tikede endnu et telegram ind med nyheden om en kommune, der genåbner budgettet for 2011 og skærer ned på det specialiserede sociale område i 2011. Denne gang kom nyheden fra Holstebro:

I 2010 blev budgettet på psykiatri-, handicap- og hjerneskadeområdet overskredet med 31 millioner, og da der forventes en tilsvarende overskridelse i år, har byrådet besluttet, at der skal spares 30,7 millioner på social- og sundhedsområdet.

Med andre ord skal området spare lige nøjagtig så meget, som i 2010 var nødvendigt for at yde den service, der var lagt op til fra byrådet selv.

Og det kommer da også til at koste serviceforringelser for borgerne og fyringer blandt personalet, lyder det fra social- og sundhedsudvalget.

Dermed kommer Holstebro til at bidrage yderligere til en udvikling, der har været undervejs i nogle år under den stramme kommunale økonomi, og som nu kan ses med al uønskelig tydelighed:

Stadig flere socialpædagoger bliver fyret, fordi de sociale tilbud lægges om eller nedlægges: Fra

2009 til 2010 steg antallet af socialpædagoger, der mistede jobbet på grund af såkaldte omstruktureringer og arbejdsmangel, til mere end det tredobbelte.

I reelle tal er det heldigvis fortsat ret få, der rammes, når man sammenligner med arbejdsløshedstallene på andre fagområder. I 2009 blev 202 socialpædagoger afskediget på grund af arbejdsmangel eller omstrukturering. I 2010 var det tal steget til 671 (se figuren på side 17).

Men tendensen foruroliger Socialpædagogerne formand, Benny Andersen:

– Det er tal, vi tager meget alvorligt. Vi har længe hørt om fyringer på mange af vores arbejdspladser, og nu slår den bevægelse for alvor igennem i statistikkerne. Det kommer til at få grimme konsekvenser, konstaterer han – og han er ikke optimist, når det gælder det kommende år:

– Der er rigtig meget, der tyder på, at det her er en bevægelse, der fortsætter ind i 2011. Og med regeringens genopretningspakke på bordet sammen med kravet til kommunerne om nulvækst og

Diskuter dilemmaet på facebook

Hvor går grænsen for, hvad du som fagperson kan leve med?

Din arbejdsplads bliver for tredje år i træk ramt af nedskæringer, og denne gang skal der fyres. Siger I fra, selvom det kan få umiddelbare konsekvenser for borgerne, eller løber I hurtigere for at få det til at hænge sammen?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Alt i alt er det er alvorligt angreb på den socialpædagogiske faglighed og på den indsats, vores medlemmer kan yde. Hvis kommunerne skal gøre de her tal til virkelighed kommer det til at koste mange arbejdspladser på vores område. Det handler om kvalificerede og dygtige socialpædagoger, som bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet på grund af en hovedløs ført økonomisk politik

Benny Andersen, forbundsformand for Socialpædagogerne

skattestop, så ser det skidt ud for vores medlemmer og den service de yder hver dag året rundt over for vores allermost udsatte borgere, siger Benny Andersen.

Mangler 1,6 milliarder

Og han har noget at have sin skepsis i: Kigger man på de kommunale budgetter for 2011, er der nemlig udsigt til markante besparelser – og dermed til, at flere kommuner som Holstebro vil skære dybt i det socialpædagogiske område.

I alt vil der være et sort hul på 1,6 milliarder, viser en analyse, Socialpædagogerne har foretaget af de kommunale budgetter.

På papiret – når man blot ser på budgetterne for 2010 og 2011 – ser det ellers ud til, at der sker en udgiftsstigning, både når det gælder de udsatte børn og unge og voksen-handicapområdet.

I forhold til budgetterne for 2010 har kommunerne afsat 1,9 procent mere i 2011 på børne- og ungeområdet. Heri er dog medregnet nye midler, som kommunerne får tilført i forbindelse med Barnets Reform – medregnes de ikke, er stigningen på 0,6 procent.

På voksen-handicapområdet er afsat 0,6 procent mere på budgettet end i 2010.

Ikke svimlende stigninger, men dog stigninger, mens folkeskolen og daginstitutionerne er skåret med henholdsvis 1,5 og 2,0 procent.

Men kigger man nærmere på tallene, er der som nævnt slet ikke tale om reelle stigninger på det socialpædagogiske område – tværtimod.

Budgetterne for 2011 ligger nemlig langt under det reelle forbrug i 2009, som er det sidste kendte regnskab. Og alt tyder på, at der også i 2010 er brugt langt mere end budgetteret på det socialpædagogiske område, og det betyder, at der skal indhentes endnu mere i 2011-budgetterne.

Budgetterne på det specialiserede børne- og ungeområde for 2011 ligger således 7,3 procent under det faktisk forbrug i 2009, mens de på voksen-handicapområdet ligger 3,2 procent under.

Lægger man hele det socialpædagogiske område sammen, blev der i 2009 brugt 33 milliarder kroner på området, mens der i 2011 er budgetteret med 31,4 milliarder. Der mangler altså 1,6 milliarder, eller hvad der svarer til 4,9 procent i forhold til forbruget i 2009 (se figuren på side 17).

På børne- og ungeområdet skal der skæres en milliard kroner – svarende til mere end syv procent af det samlede budget – mens der på voksen-handicapområdet skal spares 0,6 milliarder eller godt tre procent.

Et alvorligt angreb

Den store forskel på det reelle forbrug og de nye budgetter er dybt bekymrende, mener Socialpædagogernes formand:

Hvor skal der spares?

I en analyse af de kommunale budgetter for 2011 har Socialpædagogerne kigget nærmere på, hvor der er lagt op til nedskæringer på henholdsvis børne- og ungeområdet og voksen-handicapområdet.

På børne- og ungeområdet fortsætter tendensen fra de senere år, hvor kommunerne flytter indsatsen væk fra døgninstitutionerne. Der er afsat 15,7 procent mindre til døgnområdet på budgetterne for 2011, end der reelt blev brugt i 2009.

På voksen-handicapområdet vil det gå hårdest ud over botilbud for personer med særlige sociale problemer, hvor der er afsat 12,9 procent færre midler end, der blev brugt 2009.

Men også kontaktperson- og ledsagerordninger og aktivitets- og samværstilbud rammes hårdt med nedskæringsbehov på henholdsvis 9,3 og 6,4 procent. Endvidere er der en tendens til at flytte midler fra de længerevarende tilbud (et minus på godt fire procent) til de midlertidige tilbud (et plus på tre procent).

– Kommunerne er presset på økonomien, og det viser sig tydeligt i de her budgettal, som ikke har en pind med virkeligheden at gøre. Tallene efterlader et underskud på 1,6 milliarder på det specialiserede område. Og det er altså så mange penge, at man ikke kan blive ved at tale om nulvækst – det er jo en barbering, konstaterer han.

– Og da regeringen jo har indført individuelle straf-sanktioner over for de kommuner, der ikke overholder budgetterne, kan jeg frygte, at de her budgettal bliver til sort virkelighed, siger Benny Andersen.

Han hentyder til den sanktion, regeringen har indført, som betyder, at en overskridelse af budgettet udløser en bøde på 60 procent af det beløb, kommunen har overskredet med. Det vil få alvorlige følger for det socialpædagogiske område, advarer Benny Andersen:

– Det er hævet over enhver tvivl, at det i så fald vil betyde massive besparelser i forhold til kommunernes service over for vores allermost udsatte borgere. Vi kan for eksempel se i tallene, at kommunerne har tænkt sig at spare mere end syv procent på et i forvejen stærkt beskåret område som anbringelsesområdet. Næsten 16 procent alene på døgninstitutionerne. Det betyder konkret, at vi fremover vil se, at kommunerne hjemtager flere børn til enten ingenting eller et klubværelse.

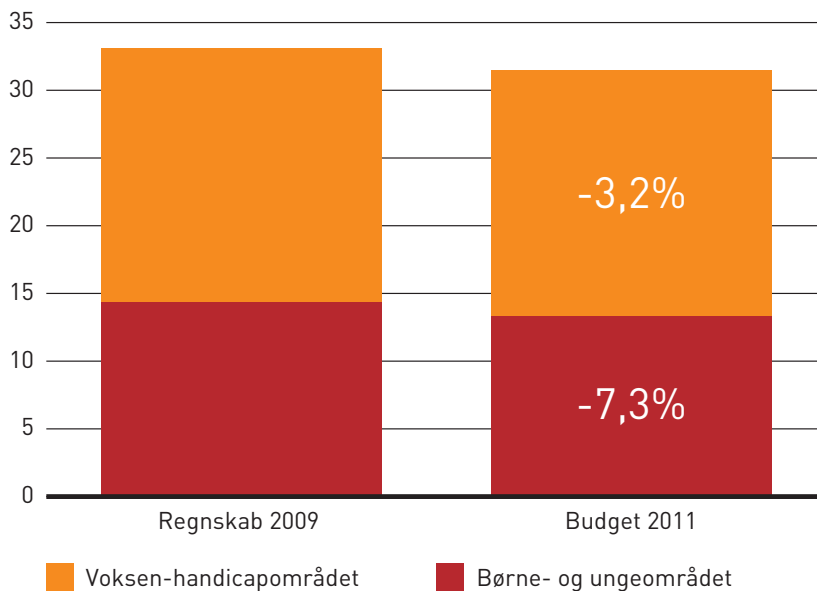
– På samme måde kan vi se, at det også går hårdt ud over voksen-handicapområdet, hvor kommunerne i 2011 vil spare massivt på områder som kontaktperson- og ledsagerordninger, aktivitets- og samværstilbud og beskyttet beskæftigelse, konstaterer han.

– Alt i alt er det et alvorligt angreb på den socialpædagogiske faglighed og på den indsats, vores medlemmer kan yde. Hvis kommunerne skal gøre de her tal til virkelighed kommer det til at koste mange arbejdspladser på vores område. Det handler om kvalificerede og dygtige socialpædagoger, som bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet på grund af en hovedløs ført økonomisk politik, siger Benny Andersen.

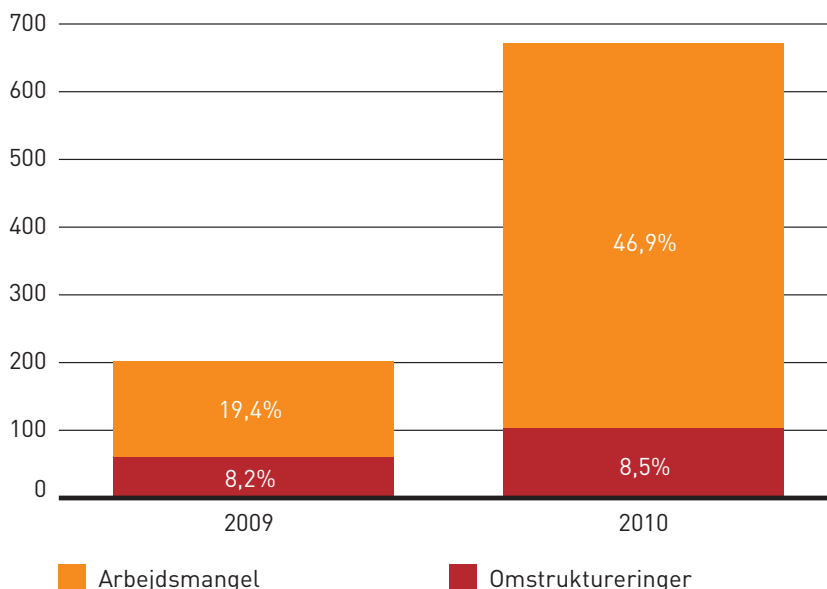
– Den førte politik er langsomt, men sikkert ved at tage livet af et anstændigt serviceniveau i den offentlige sektor. De socialpædagoger, der nu bliver fyret, efterlader sig markante huller på vores

Budget for 2011 sammenholdt med det reelle forbrug i 2009

Milliarder kroner i 2011-priser

Afskedigelser på grund af arbejdsmangel og omstruktureringer i 2009 og 2010

arbejdspladser. Det bliver sværere og svære for dem, der er tilbage, at holde fast i fagligheden, og det kommer til at koste en væsentlig ringere service for de mange udsatte borgere, det her drejer sig om, siger Socialpædagogernes formand. ■

VOKSNE KVINDER MED ADHD

Danmark halter bagud

Der er alt for lidt viden i Danmark, når det gælder indsatsen over for voksne kvinder med ADHD – det er det rene Vilde Vesten, siger ADHD-coach

Af Birgitte Ramsøe Thomsen, redaktionen@sl.dk
Foto: Joachim Ladefoged

Hvordan kan det være, at Louise skulle være 20 år, før hun fik en ADHD-diagnose? Og hvordan kan det være, at mange unge og voksne kvinder først sent eller måske aldrig får diagnosen – og dermed ikke får den støtte og hjælp, de har brug for?

Som omtalt i temaet om voksne kvinder med ADHD i Socialpædagogen nr. 2/2011, går mange voksne kvinder rundt med udiagnosticeret ADHD, fordi de ikke i barn- og ungdommen stikker ud som drengene og de unge mænd. De er ikke udadreagerende i samme omfang, og ofte bliver ADHD-diagnosen først stillet, når de får børn med

lidelsen, eller når de bliver behandlet for andre psykiske lidelser eller misbrug.

Meget tyder på, at kompetenceniveauet i Danmark med hensyn til fokus, viden og støtte til voksne kvinder med ADHD er lavere end i de lande, vi normalt sammenligner os med.

– Vi er bagud og området er i sin vorden i Danmark. Vi kan for eksempel måle os på, at Danmark generelt mangler *guidelines* for behandling på voksenområdet, siger Flemming Tived, der er overlæge ved Psykiatrisk Center Glostrup.

Han er også en del af en national ADHD-følgegruppe, som følger udviklingen i socialvæsnet, og underviser som en del af det landsdækkende opsporingsprojekt, Servicestyrelsen har sat i gang, hos kommunale medarbejdere i de tre kommuner (se tekstboks).

Det vilde vesten

Charlotte Hjorth, som er en af Danmarks få ADHD-coaches og selv uddannet i USA, anslår, at Danmark er omkring 10 år bagud for USA når det gælder kvinders ADHD, men også bagud i forhold til for eksempel Sverige.

– Der er ikke ret meget viden og faglighed i Danmark på dette område. Kun et mindretal af psykiatere er dygtige nok til at diagnosticere og medicinere. Det er slet ikke nok til at dække behovet, så det er det rene Vilde Vesten, siger hun.

Der er generel enighed om, at manglen på psykiatere og ventetid på udredning er en væsentlig flaskehals i forhold til opsporing af ADHD. Kritikerne peger dog også på, at både distriktspsykiatri og hospitalspsykiatri, som er i kontakt med mange mennesker med potentielle diagnoser, har været fodslæbende.

– Der er først begyndt at komme opmærksomhed om voksne kvinder og ADHD inden for de seneste to år. Kompetencerne kommer fra udlandet, for der er ikke nok fagpersonale herhjemme, der arbejder og har erfaring med det. Problemet er, at der kun findes meget lidt undervisning i det på uddannelserne. I speciallægeuddannelsen i

Projekt skal samle erfaringer

I 2009 startede et nyt projekt forankret i Servicestyrelsen, der skal samle viden om, hvordan man organiserer indsatsen og bedst kompenserer og støtter målgruppen. Den viden skal både ud til politikere og administratorer samt sagsbehandlere, ledere og medarbejdere inden for det sociale arbejde.

Der er afsat 26 millioner kroner til formålet i perioden 2009-2012.

Formålet med den samlede indsats er, at borgere med ADHD får en mere målrettet støtte og compensation for deres funktionsnedsættelse, så risikoen for andre problemer, som for eksempel misbrug, kriminalitet og andre alvorlige sociale vanskeligheder, reduceres mærkbart.

Læs mere om projektet på www.servicestyrelsen.dk/adhd

Det er dejligt, at socialvæsenet i den grad opruster på området, og det skal det have ros for, for der er meget at hente. Socialvæsenet er faktisk bedre til at tage den her lidelse ind, end sundhedsvæsenet er

Flemming Tived, overlæge, Psykiatrisk Center Glostrup

psykiatri har ADHD hidtil ikke været en del af uddannelsen. På psykologuddannelsen har man haft et kvarter, og på pædagog- og lærerstudierne har undervisningen også været meget begrænset. Og inden de læseplaner bliver ændret, går der lang tid, forudsiger Charlotte Hjort.

Mere viden ud i kommunerne

Der er dog steder, hvor der er samlet systematiseret viden og tilgang og flere kommuner har haft særlige ADHD-teams.

I det nye opsporingsprojekt under Servicestyrelsen er man begyndt med at undersøge viden og holdninger til ADHD hos fagpersonale i tre projektkommuner.

– Der, hvor vi oplever mest systematiseret viden og tilgang, er de klassiske socialfaglige områder, hvor psykiatriske problemstillinger er tæt på kerneindsatsen: Socialpsykiatrien og de tilbud, der findes der. Men også på misbrugscentre, i sundhedsplejen og til dels på hjemløseområdet, fortæller Lise Bjerre Kyllingsbæk fra Servicestyrelsen, som er projektansvarlig.

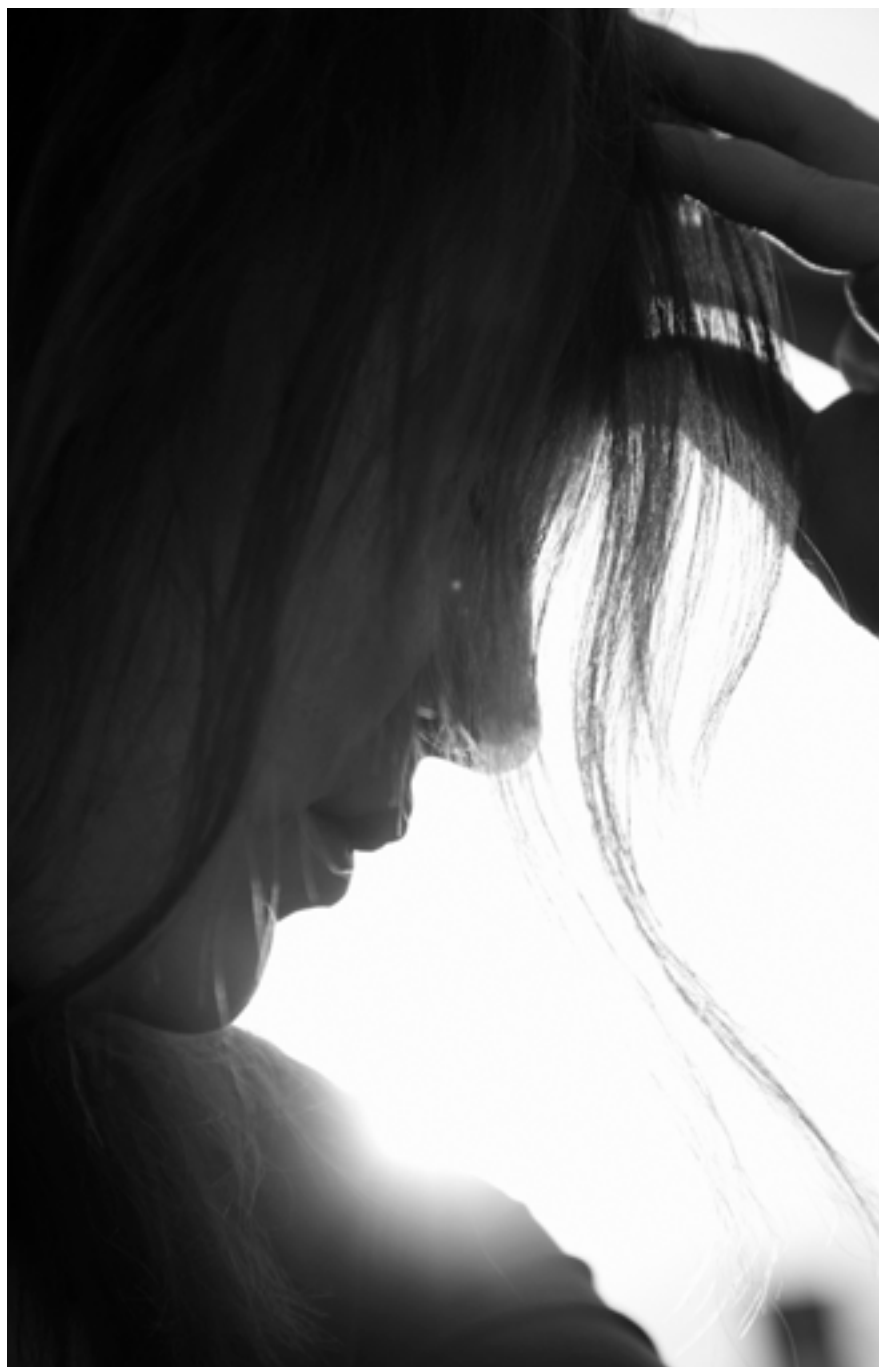
På disse områder er der også den mest positive tilgang til at gå i gang med at opspore borgere.

Mindre viden og større usikkerhed er der hos UU-vejledere og i kommunernes jobcentre.

I opsporingsprojektet er der dog ikke et særligt fokus på kvinder.

– Vi har fået stillet spørgsmålet: 'Hvad med de stille kvinder og piger, som ikke bliver opdaget'. Men vores udgangspunkt er et fokus på udsatte borgere. Vi er dog rigtig glade, for at vi har fået de unge mødre med i Vejle (se artikel i sidste nummers tema), og at vi har job- og uddannelsesstederne med, for her er der flere kvinder, fortæller projektansvarlig Lise Bjerre Kyllingsbæk fra Servicestyrelsen.

Der meldes dog om en generelt stærkt stigende interesse for området i hele landet. En konference afholdt i december af Socialministeriet om ADHD fra en social vinkel trak for eksempel 2.000 tilmeldinger, selv om der kun var plads til 400.

Flemming Tived fra Psykiatrisk Center Glostrup underviser kommunale medarbejdere, og han har kørt sit syvende kursus for Psykiatrifonden, hvor han også møder medarbejdere i det sociale system.

– Det er dejligt, at socialvæsenet i den grad opruster på området, og det skal det have ros for, for der er meget at hente. Socialvæsenet er faktisk bedre til at tage den her lidelse ind, end sundhedsvæsenet er. Men det er ved at rykke sig, siger han. ■

Find hele temaet i Socialpædagogen nr. 2/2011 på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

ADHD Der er for få psykiatere, der kan diagnosticere og medicinere personer, der har ADHD

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.700 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk,
mrk@sl.dk

Bør Danmark indføre tilbud om årlige helbredstjek til alle udviklingshæmmede?

VÆGGEN 21. JANUAR

Karin Elkjær Pedersen Jeg synes, det lyder som en fin ide. Problemet med et årligt helbredstjek er dog, at det STADIG er vanskeligt at finde ud af, hvad der præcist er galt... Det vigtigste i forholdet mellem lægeverdenen og den udviklingshæmmede, er en lydørhed hos lægen, og at den udviklingshæmmedes talerør er god til at italesætte problemstillingen præcist.

VÆGGEN 21. JANUAR

Bente Nygaard Nej, selvfølgelig skal der ikke det. De er borgere, som alle andre i dette land. Jeg kan heller ikke lige se, hvad det kan gøre godt for? Det er min erfaring, at de, der ikke kan tale eller gøre opmærksom på, at de har det dårligt, ændrer adfærd ved helbredsproblemer – og så kan man jo få dem tjekket.

VÆGGEN 21. JANUAR

Kim Steffensen Jeg har selv arbejdet med denne gruppe borgere, og mindes mange tilfælde, hvor borgerens ubehag blev bortforklaret med, at sådan er det jo at være udviklingshæmmede. Der fulgte mange skavanker med, som de underforstået måtte lære at leve med. Det må derfor ikke være tilfældigheder – dvs. en mere eller mindre kompetent og omsorgsfuld medarbejder – der afgør, om en udviklingshæmmede får behandling for sygdom eller ej. Det årlige eftersyn kan dog ikke stå alene. De udviklingshæmmede skal naturligvis tages alvorligt, når de klager sig, og lægen skal opsøges efter behov.

VÆGGEN 21. JANUAR

Gisela Hansen Jeg går helt sikkert ind for et årligt lægetjek på botilbuddet. Jeg arbejder selv indenfor området voksne udviklingshæmmede med autismespektrumforstyrrelse, og når vi skal afsted med én af dem, er det jo en mega kamp at få dem ud af døren. Ved et lægebesøg på botilbuddet tager man hensyn til alle – også de 'skæve' i befolkningen, som absolut ikke kan lide at tage længere ud af huset, end dér hvor de stadig kan se hjem til deres bolig.

VÆGGEN 22. JANUAR

Laila Hansen Årlige helbredsundersøgelser må bestemt være et must, også set i lyset af at der faktisk har været dødsfald, fordi pædagoger (selvfølgelig)

ikke er i stand til at vurdere om simple symptomer, for eksempel gentagne småinfektioner, faktisk er udtryk for noget langt værre – for eksempel leukæmi. Hellere en gang for meget, end en gang for lidt, er et udtryk der i den grad har sin berettigelse her.

ADHD overses hos kvinder

VÆGGEN 23. JANUAR

Margrethe Gerberg Hansen Hvor er det dejligt, at I sætter fokus på dette. Jeg fik først min diagnose som 32-årig, mens jeg var på seminarieret. Tak fordi I tager emnet op. Det giver mig troen på, at det ikke er helt op ad bakke.

Må Anna selv sige nej til operationen?

DEBATFORUM 6. JANUAR

Maria Rørbæk, Socialpædagogen Udviklingshæmmede Anna har brystkræft, og lægen siger, at Anna formentlig vil dø, hvis hun ikke får fjernet brystet og kommer i kemoterapi. 'Jeg vil hellere dø, end jeg vil miste mit hår og mit bryst', siger Anna, men som kontaktpædagog er du ikke sikker på, at hun til fulde forstår konsekvensen.

DEBATFORUM JANUAR

Cefakar Ocak Spørgsmålet burde lyde: Skal Anna dø lykkelig eller ulykkelig? Lægen siger, at Anna 'formentlig' vil dø, og da Herrens veje nu er uransagelige, så synes jeg, at Anna selv burde have lov til at bestemme om, hun vil behandles eller ikke behandles. Hvis det at leve er en menneskeret, burde en naturlig død også være en menneskeret. Kræften er jo en del af naturens gang. Udseendet betyder meget for Anna. Hvis hun bliver behandlet for kræft, dør hun ikke af kræft, men til gengæld tror jeg, at hun dør af sorg over at have mistet det, hun havde kærest.

DEBATFORUM JANUAR

Solveig Staun Nielsen Det er jo vigtigt, at Anna forstår, hvad hun siger nej til. Jeg har oplevet en situation, hvor en udviklingshæmmede ikke ville tage sin medicin, og hvis hun ikke tog sin medicin, så ville hun desværre ikke have været i live i dag. Jeg formåede at få hende til at forstå, hvad konsekvensen var, men det tog mig en måned. Det skal forklares meget detaljeret, med mange, mange gentagelser, og de skal også høre det samme fra andre.

TILBAGETRÆKNING

Fleksibel efterløn bedre end ingenting

Der er mange alternativer til at afskaffe efterlønnen. Mange seniorer er ikke nedslidte men trætte og med led, der knager. De kan godt blive på arbejdsmarkedet, hvis de benyttede fleksibel efterløn, anbefaler flere forskere. Også Socialpædagogerne afviser regeringens plan om at afskaffe efterlønnen

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk

Hvis regeringen afskaffer efterlønnen og hæver pensionsalderen, fjerner den også en af de mest oplagte måder at få danskerne til at blive længere på jobbet. Den nuværende efterlønsordning giver nemlig mulighed for at gå på nedsat arbejdstid suppleret med efterløn.

Den såkaldte fleksible efterløn er en løsning, som bør udnyttes i langt højere grad end i dag – frem for at afskaffe efterlønnen.

Sådan lyder anbefalingen fra seniorforsker Vilhelm Borg fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø. Vilhelm Borg forsker i mentalt helbred, sygefravær og tilbagevenden til arbejdet og har sammen med andre forskere siden 2006 gennemført flere undersøgelser blandt social- og sundhedsassistenter i en række kommuner.

– De fleste af de sosu-assistenter, der selv vælger at gå på efterløn, er ikke egentlig nedslidte, lyder hans opsigtsvækkende konklusion i en artikel i januarnummeret af Magasinet Arbejdsmiljø.

Det betyder, at denne gruppe ikke kan regne med at få førtidspension i stedet for efterløn. Men de er heller ikke i stand til at passe et fuldtidsarbejde.

– De har et højere sygefravær end andre og vurderer selv, at de har et dårligt helbred. Det kan dreje sig om træthed, mangel på energi, søvnbesvær og problemer med muskler eller led, siger Vilhelm Borg.

Han bakkes op af overlæge på Bispebjerg Hospitals arbejdsmedicinske klinik Bo Netterstrøm:

– Flexibel efterløn er en undervurderet løsning. Mange af

dem, der går på efterløn, orker ikke jobbet mere. De er trætte, men træthed er ikke det samme som nedslidning, siger han til Avisen.dk.

Morten Kaspersen, der er formand for A-kassernes Samvirke, mener også, at langt flere bør få øjnene op for fleksibel efterløn, som under ti procent benytter sig af i dag.

– Inden man taler om at afskaffe efterlønnen, synes jeg, man skal tænke mere i disse muligheder. Derfor vil jeg også appellere til, at private og offentlige arbejdsgivere får øjnene op for den fleksible efterløn, siger han.

Uspiseligt

Også for Socialpædagogerne er regeringens tilbagetrækningsudspil uspiseligt. Forbundsformand Benny Andersen kalder det 'barsk og i den helt gale retning':

– Det er ikke rimeligt, at vi på den måde skal betale for regeringens forfejlede økonomiske politik. Desuden er forslaget uden fornuft eller fremsyn, mener forbundsformanden.

– 85 procent af dem, der går på efterløn er ufaglærte eller faglærte medarbejdere, der har

et langt og hårdt arbejdsliv bag sig. Det er uanstændigt ikke at anerkende, at de har brug for efterlønnen.

– Socialpædagoger bruger i høj grad også efterlønnen, fordi de har et hårdt job – både fysisk og psykisk – som tærer på dem. Der er tale om et arbejde, hvor de både skal løfte og bære, være på nattevagt og døgnarbejde. Og det er et krævende psykisk arbejde. Derfor skal de også fortsat have mulighed for at gå på efterløn.

– I stedet for at afskaffe efterlønsordningen, vil det give bedre mening at arbejde for at forbedre vilkårene for de ansatte, så de ikke får behov for at gå på efterløn. Invester i mennesker i stedet for at nedbryde en god, rimelig og helt nødvendig ordning. Det er vejen frem, fastslår Benny Andersen.

Han afviser også, at førtidspension eller det ny tiltag seniorførtidspension er noget brugbart alternativ til efterlønnen. ■

Læs Socialpædagogernes pressemeddelelse på kortlink.dk/8p8x og regeringens efterlønsudspil på kortlink.dk/8p8z

Konference og landsmøde i Ældrenetværket

9. – 10. maj 2011 på Vejers Strandhotel

Vi har valgt det overordnede emne 'Arbejdsglæde' – blandt andet på baggrund af Socialpædagogernes projekt omkring dette! Det kan være svært at bevare optimismen og arbejdsglæden i disse spare- og nedskæringsstider. Vi har fået Henrik Lesley til at give et oplæg om 'at blive lykkelig med vilje'. At få fokus på styrker, engagement og arbejdsglæde.

Tilmeldingsfrist: 8. april 2011

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

TR-MØDE

Ny kurs og et andet menneskesyn, tak

Ny regering, en times ekstra arbejde og efterlønnen var på dagsordenen, da formand Benny Andersen forklarede forbundets politiske strategi for en gruppe tillidsfolk i Aabenraa

Af Eva Åkerman, eaa@sl.dk

Hvordan kan det være, at min fagforening taler for, at vi skal arbejde en time mere om ugen? Hvordan får vi synliggjort vores faglighed, så vi ikke bliver nedprioriteret? Og hvad med efterlønnen – er det rimeligt, at den bliver afskaffet?

Sådan lød en del af de spørgsmål, som Socialpædagogernes formand Benny Andersen blev mødt med, da han midt i januar deltog i et tillidsmandsmøde i Aabenraa.

Mødet var en socialpædagogisk udgave af de mange møder og aktiviteter i LO's Tag Danmark Alvorligt-kampagne, og Benny Andersen tog i sit oplæg til TR'erne afsæt i, hvorfor det giver god mening for fagforbundet – og dermed også Socialpæda-

gogerne – at anbefale oppositionen som ny regering.

– Vi skal have en anden regering med et andet menneskesyn. Både for socialpædagogernes skyld og fordi vi kan se, hvordan den nuværende regerings politik rammer de mennesker, vi arbejder for og med, sagde Benny Andersen på mødet.

Der er to veje ud af den krise, landet befinder sig i fortsatte han: At spare eller arbejde.

– Det giver i min optik langt mere mening at arbejde sig ud af krisen. Derfor har vi sammen med et samlet LO anbefalet S og SF's Fair Løsning, som netop også peger på vækstvejen som alternativ til sparevejen.

– Vi skal investere i arbejdspladser. Investere i mennesker. Skabe værdier i stedet for at skære ned. Og vi skal fremrykke offentlige investeringer, så vi kan få flere hænder i arbejde – samtidig med at vi retter op på et stort investeringsefterslæb på det socialpædagogiske område, sagde Benny Andersen.

En time mere om ugen

Når det handler om S/SF-forslaget om at øge arbejdstiden med en time om ugen, medgav forbundsformanden, at det er en kamel, der skal sluges:

– Det er en af de helt store hurdler, som kan være lidt svær at købe i den samlede pakke. Men det er et nødvendigt greb, hvis vi skal have gang i samfundet. Og der er jo flere forskellige muligheder, når det handler om at organisere det. På det socialpædagogiske område behøver det måske ikke være alle medarbejdere. Det kunne for eksempel handle om de deltidsansatte, der gerne vil op i tid, ligesom vi skal se på sygefraværet, om vi kan skrue på den knap også, sagde Benny Andersen.

Han understregede, at fagbevægelsen naturligvis involverer sig for at få indflydelse:

– Vi skal have noget ud af at sige ja til de her ting. Det er klart. Vi vil for eksempel gerne have indflydelse på fordelingen af ressourcer i kommunerne. Lige som a-kasserne skal spille en større rolle.

Efterløn eller hvad?

Da mødet blev afholdt, var der endnu stor uklarhed omkring regeringens efterlønsudspil. Men Benny Andersen havde ikke roser til udspillet, som det tegnede sig på det tidspunkt.

– Det er et meget voldsomt og totalt uacceptabelt oplæg. Som det er nu, er 85 procent af

de, der går på efterløn ufaglærte eller faglærte. Socialpædagoger ligger på 6. pladsen over de, der bruger efterlønsordningen. Og det er der jo en grund til: Vi har et hårdt job – både fysisk og psykisk, sagde han.

Men det fik en TR fra salen på banen:

– Har vi overhovedet brug for muligheden for at gå på efterløn? Jeg regner da med, at min fagforening arbejder for så gode arbejdsvilkår for sine medlemmer, at vi ikke bliver nedslidt og får brug for at gå på efterløn, lød kommentaren.

Benny Andersen svarede, at han er helt enig i, at der fremadrettet skal arbejdes på, at arbejdsvilkårene bliver så gode, at efterlønsordningen måske slet ikke er nødvendig.

– Men det er da usolidarisk at afskaffe ordningen nu og på den måde snyde masser af medarbejdere, som har et langt arbejdslev i bagagen, for muligheden for at komme på efterløn, svarede han. ■

Mødet i Aabenraa er det første af flere TR-møder i kredsene, hvor Benny Andersen er blevet inviteret til at give sit syn på den politiske situation. Næste møde er i Kreds Storstrøm i marts.

Landsmøde og konference i Socialpædagogernes faglige netværk for pædagoger i psykiatrien

24. – 25. marts 2011 på Severin i Middelfart

Børne- og ungdomspsykiater Søren Hertz, inviterer til et kritisk blik på vores bekymringskultur

Tilmeldingsfrist: 23. februar 2011

Tilmelding på www.sl.dk/kalender

UNDERSØGELSE

Stor tilfredshed med arbejdsskadeteamet

f:nyt Medlemmer af Socialpædagogerne, der kommer fysisk eller psykisk til skade på deres arbejde, er meget tilfredse med den sagsbehandling og støtte, de får fra Socialpædagogernes arbejdsskadeteam. Det viser den seneste tilfredshedsundersøgelse

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Jeg vil gerne takke for arbejdsskadeteamets hjælp og støtte, som blandt andet xx har givet mig gennem det meget voldsomme og langtrukne forløb med min arbejdsskadesag. Hun har været den eneste stabile person gennem de mange år, det har stået på. Rigtig mange tak.

Udsagn som disse er der mange af i den tilfredshedsundersøgelse, der netop er blevet gennemført af Socialpædagogernes arbejdsskadeteams indsats over for de medlemmer, der har fået behandlet en arbejdsskadesag i 2010.

Mere end 98 procent af de adspurgte svarer, at de er tilfredse eller meget tilfredse med den behandling, at de har fået i følgende tilfælde:

- De har fået en klar og forståelig rådgivning.
- De har fået svar de spørgsmål, de har stillet.
- De er blevet behandlet venligt og imødekommende.
- Bistanden fra arbejdsskadeteamet har været en støtte i deres sag.

Og over 97,5 procent er tilfredse med arbejdsskadeteamets tilgængelighed.

Langt de fleste medlemmer med arbejdsskade har været ramt af psykisk ulykke. Af dem har godt 70 procent fået anerkendt deres arbejdsskadesag, mens de resterende knap 30 procent har fået deres sag afvist.

I forbindelse med de anerkendte arbejdsskader har arbejdsskadeteamet hjulpet medlemmerne til en samlet arbejdsskadesum på knap 84 millioner kroner.

Forbunds næstformand Marie Sonne er meget glad og stolt over den store tilfredshed, der er med arbejdsskadeteamets indsats.

– Noget af de værste, man kan komme ud for på sin arbejdsplads, er at køre sur i en arbejdsskadesag, hvor man kan føle, at man mister overblikket og måske troen på, at man får sin ret.

– Vi har desværre i de senere år set et stigende antal medlemmer, der bliver ramt af en psykisk arbejdsskade. Derfor er jeg glad for, at vi har et stærkt arbejdsskadeteam, der kan hjælpe disse medlemmer igennem med deres sag og holde modet oppe på dem, siger Marie Sonne. ■

Fakta

106 ud af 203 potentielle medlemmer har deltaget i undersøgelsen. Det giver en svarprocent på 54.

Bliver man ramt en arbejdsskade, kan man kontakte Socialpædagogernes arbejdsskadeteam på telefon 7248 6040.

Åbningstid mandag-onsdag 9.00-15.00, torsdag 9.00-17.00 og fredag 9.00-13.00.

NOTER

Whistleblower i Frederiksberg Kommune

Som den første kommune i landet arbejder Frederiksberg Kommune på at lave en whistleblower-ordning for kommunens medarbejdere. Det skal sikre, at politikerne får vigtig information om forhold, de bør reagere på. De faglige organisationer FOA og FTF bakker op om at få whistleblower-ordninger ind på de offentlige arbejdspladser. Formanden for FOA, Dennis Kristensen, udtrykker overfor Kommunen, at det vil gavne den kommunale sektor, at få sager som for eksempel Farum-Brixtofte-sagen frem i lyset lidt tidligere. Formanden for kommunaldirektørerne Jens Chr. Birch forholder sig derimod kritisk overfor whistleblower-ordninger. Til Kommunen siger han:

– Vi har revisionen, tilsyn og pressen. Og de ansatte har rig mulighed for at gå til deres tillidsmand eller chef. Whistleblower-ordninger løser ikke problemerne. De giver bare en ubehagelig stemning af angiveri.

Imp

Den professionelle tvivl

Seksuelle overgreb mod børn og unge er ofte omgærdet af tavshed og hemmeligholdelse og kan foregå gennem længere tid, uden at omgivelserne får kendskab til det. Området er på det nære plan præget af tabuisering og berøringsangst, mens det ofte behandles sensationspræget i medierne. På grund af disse forhold kan det være en vanskelig og kompleks opgave at opspore børn og unge, der er udsat for overgreb. Sådan indleder Servicestyrelsen pjecen 'Den professionelle tvivl – tegn og reaktioner på seksuelle overgreb mod børn og unge'. Videnscentret om Sociale Indsatser ved Seksuelle Overgreb mod børn (SISO) i Servicestyrelsen står bag vejledningsmaterialet, som skal være med til at give de professionelle bedre redskaber til at se, når et barn er blevet seksuelt misbrugt. I vejledningsmaterialet kan man blandt andet læse om: Børn og unges udvikling af seksualitet; opsporing af seksuelle overgreb; mulige tegn og reaktioner på seksuelle overgreb; tidlig opsporing af børn og unge med seksuelt grænseoverskridende adfærd samt det nødvendige tværfaglige samarbejde. Publikationen kan downloades på www.servicestyrelsen.dk

Imp

Børn bliver satellitovervåget

Socialminister Benedikte Kiær (K) vil fremsætte et lovforslag, som skal gøre det lovligt at udstyre anbragte udviklingshæmmede børn og unge med GPS-sendere, så det er muligt at overvåge dem, hvis de for eksempel farer vild i trafikken. Dermed ligestilles de udviklingshæmmede børn og unge med demente ældre. Det er blandt andet Aarhus Kommune og en række forældre til børn, der er anbragt på døgninstitutioner og opholdssteder, der har ønsket en satellitovervågning. Lovforslaget omfatter kun børn og unge, der er anbragt på institution, og man regner med, at mellem 55 og 110 børn og unge vil være omfattet af den nye lov, der træder i kraft 1. marts.

Imp

Rettelse

I den faglige kommentar i Socialpædagogen nr. 02/2011 var der rod i et navn. Den citerede arbejdsmarkedsforsker fra Aalborg Universitet hedder Per H. Jensen, og ikke Hansen, som vi skrev. Vi beklager fejlen.

Red.

LÆSERBREVE

Fagblad uden faglighed

Af Paul Ove Hansen, pædagog, Afs. U, BUC, center Risskov
Så mødte vi Louise med ADHD (Socialpædagogen nr. 02/11).

Journalistisk var mødet iscenesat som Socialpædagogen plejer at iscenesætte sit stof: Et offer (i dette tilfælde et offer for manglende viden om ADHD hos kvinder) møder én til flere ildsjæle, og så skal det hele nok gå.

Louise siger nemlig: 'Jeg vil allerhelst klare mig selv'. En af ildsjælene – en lille kvinde med varme øjne – siger: 'I skal være den værdsættende stemme', en anden ildsjæl, en kollega, siger: 'Det er simpelthen at turde møde dem dér, hvor de er i deres liv, og turde anerkende dem for det...'

Vi prøver negationsprøven og sætter *ikke* foran udsagnene 'Jeg vil allerhelst *ikke* klare mig selv' og 'I skal *ikke* være den værdsættende stemme'. Så kommer det til at virke meningsløst. Det bliver til platte selvfølgeligheder, for selvfølgelig vil Louise allerhelst klare sig selv og selvfølgelig er pædagoger værdsættende? (Hvad det så ellers er for noget).

Alvorligere er det, at vinklingen er blottet for pædagogisk faglighed. Man kan sgu' da ikke helbrede folk med anerkendelse. Næppe heller med centralstimulans. Måske kunne jeg have læst de samme artikler i Alt For Damerne eller i Femina.

Jeg efterlyser et fagblad, der taler til min faglighed, ikke til mine følelser og fornemmelser og mine rigtige meninger.

Mange pointer, der ellers ligger lige til højrebent, tabes fuldstændig. Ok, der er faktabokse, endda interviewes en psykiater. Hvorfor er der forskelle på op til 200 procent i antallet af diagnosticerede ADHD-patienter i de forskellige regioner? Hvordan er det egentlig, at man som pædagog skal arbejde med præcise værktøjer i behandlingen af disse mennesker? Skal vi være politiske, som

vores nyvalgte formand siger vi skal, skal vi være dygtige?

Jeg savner i den grad en faglig vinkling af stoffet.

Og til slut. Hold lige en pause med at tale anerkendelse som pædagogisk værktøj. Anerkendelsesbegrebet er en teoretisk størrelse, hentet fra tysk socialfilosofi, lad os tale om begrebet i det lys. ■

Kære Paul Ove Hansen

Af Jens Nielsen, redaktør
Tak for din kritiske læsning af Socialpædagogen og temaet om kvinder med ADHD. En del af din kritik går på det (manglende) pædagog-faglige niveau i artiklerne. Men artiklerne handler jo netop om, at der mangler viden på dette område i et omfang, så Servicestyrelsen har søsat et nationalt opsporingsprojekt for at rette op på det. Måske for blandt andet at finde et svar på i hvert fald to af de spørgsmål, du selv stiller.

At du omtaler både en fagfælle og et par eksperter, der har arbejdet professionelt med området i mange år, som 'blot' ildsjæle, må stå for din egen regning. Men jeg er ked af, at du reducerer Louise Aagaard Nielsen til et offer for bladets 'journalistiske iscenesættelse', som du kalder det. At arbejde med en sådan case er en helt almindelig journalistisk metode, fordi den kan gøre det teoretiske meget håndgribeligt og genkendeligt. Og hvis det er hendes personlige og vedkommende eksempel, du vist noget nedsettende sammenligner med damebladsstof, så synes jeg, det er en undervurdering af det mod, det må have krævet at stå frem med sin historie og på den måde være med til at illustrere, hvad det i praksis vil sige at leve med udiagnosticeret ADHD som pige og ung kvinde.

Men selvfølgelig skal en sådan case ikke stå alene, og hvis bladets journalistiske artik-

ler kan suppleres af pædagog-faglige indlæg fra medlemmer, der måske som du har praktiserfaringer på området, ja, så vil det jo opkvalificere debatten voldsomt. ■

Til Frank Melms

Af Kenneth Vex
Det ville have været god stil af en TR at intressere sig for medarbejdernes forhold i socialpsykiatrien i Skanderborg.

I Ry er der efter kommunesammenlægningen fyret/fjernet i alt tre nøglemedarbejdere samt en fast vikar.

Jette Vex deltog i møderne lige så ofte som sine kollegaer, hun oplevede bare, at møderne i stedet for at give energi drænnede hende for energi. Hun var særlig træt af at høre på ledelsen, der gang på gang fremhævede, at i den nye Skanderborg Kommune arbejder vi med *top down*-styring.

Jette havde et særligt tillæg for arbejdstid, der undrager sig kontrol. Hun havde arbejdet frit og fleksibelt i de 11 år, hun var ansat, og havde kun fået ros og et par løntillæg for det – også af den daglige leder, der senere var med til at pege på, at hun skulle fyres.

Fyringen var uberettiget og et brud på forvaltningsloven – kommunen måtte da også betale aflad. Det burde måske også have interesseret Frank og journalisten på Socialpædagogen noget mere, frem for at gøre det til et spørgsmål om professionalisme kontra at arbejde med hjertet.

Det er naturligvis tilladt pædagoger at være lønarbejdere, det er vi jo langt de fleste af os. Spørgsmålet er, om der plads til ildsjæle blandt pædagoger. Hvor var psykiatrien uden en Johannes Nielsen, hvor var de hjemløse uden Preben Brandt og hvor var de gamle uden Thyre Frank? Man kunne her passende tilføje, hvordan går det med psykiatrien i Ry uden

Jette Vex? Jo det går såmænd sådan, at tre af seks beboere har meldt fra i forhold til fællesskab på Lynghovedvej. To af de tre har meddelt psykiatrien, at de ikke vil have dem rendende, men gerne selv vil ansætte deres støtteperson. En ekstern beboer, der tidligere har fået støtte af Jette, har bedt psykiatrien holde sig væk.

Skanderborg kommune smykker sig med værdier som ledelse med hjertet, jeg mener, de er kolde i røven. ■

Vedrørende Jette Vex

Leif Norup, psykoterapeut
Faglighed er sådan et fint ord. Det sætter skel og vi nærmer os det med en vis respekt. Det antyder, at noget er godt og andet er ikke. At nogen har den viden og indsigt og seriositet, der skal til for at løse opgaven.

I Skanderborg har vi en cafe, cafe Mia, der retter sig specielt mod de borgere, der har psykiatriske lidelser. Det er en cafe, der er drevet af frivillige, og kommunen stiller lokaler til rådighed. Jeg kommer der jævnligt, det er rart og hyggeligt.

Sammen med andre, syge og ikke syge, har vi fået skabt et sted, som vi opfatter som et åndehul. Et sted, hvor man kan komme til hægterne, fordi man bliver aet på kunden og mødt af nogen, der ikke nænner at blande sig udenom, når det angår andres ve og vel.

Der bliver lagt hjerte og flid og omhu – der bliver virkelig gået til den – med hensyn til at vi, alle os, der kommer der, skal gå gladere, friere og rankere derfra, end da vi kom.

Det handler om værdier og menneskesyn, der får folk til at føle sig som noget særligt. Trøst, opmuntring, noget der lindrer og tager angsten, en gladere og sjovere hverdag, fællesskabsfølelse og tillid mellem mennesker, er de overordnede værdier omkring cafe Mia.

Ansatte medarbejdere i psykiatrien i Skanderborg, må ikke komme der. De må ikke udføre frivilligt arbejde – de må ikke bruge deres fritid, som andre borgere, til lige hvad de vil, eller være sammen med hvem de vil. De må ikke knytte venskaber på kryds og tværs, mellem syg og rask, hvis det offentlige system er inde i billedet.

Det er ikke til at forstå – men det er sandt.

Jette Vex blev fyret, fordi hun selv ville bestemme over sit liv – ikke opgive retten til selv at definere en bedre verden. Kende forskel på godt og skidt – smukt og grimt. Hun ville en solidarisk gestus, i forhold til de syge, svage, bange og trætte, via sit eksempel og sit generøse overskud. Hun ville i sin fritid have pause fra fagligheden – som den defineres i Skanderborg. Hun følte sig kvalt i de mange systemer for, hvordan tingene

skal være – roller og spilleregler var hæmmende for hendes egen udfoldelse. Hun ville dage, der var en hyldest til livet og den glade hjælpsomme medmenneskelighed.

Hun blev fyret af et system, der i forhold til begrebet faglighed går langt ud over, hvad man med rimelighed kan putte ind i begrebet.

Det må være politikere, der definerer så detaljeret, hvad man må i sin fritid som offentligt ansat. Hvor langt man som arbejdsgiver må trænge ind på privat område.

Man bør forlange, at det er byrådet, der tager stilling til den slags indlysende private ting, og ikke en eller anden leder, der med sin personlige smag og holdninger bestemmer ret og uret. Den slags bør overlades til det demokratiske samfund, i det her tilfælde byrådet i Skanderborg. ■

Formanden på facebook

Bliv ven med
Benny Andersen

www.facebook.com/forbundsformand

SOCIALPOLITIK

Børn har brug for et rejsehold

Socialpædagogerne går sammen med andre organisationer for at hjælpe udsatte børn og unge. Foreslår politikere et rejsehold

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Der er brug for, at politikere i Folketinget sætter sig sammen og bliver enige om at gøre noget radikalt for at hjælpe udsatte børn og unge, mener flere organisationer og foreslår i et åbent brev til Socialminister Benedikte Kiær (K) og Folketingets Socialudvalg, at der hurtigst muligt bliver gjort noget. Og de foreslår politikere at nedsætte et rejsehold, som kan kortlægge problemerne.

Organisationerne skriver blandt andet:

'Indsatsen over for udsatte børn, unge og familier er under pres på grund af kommunalpolitiske og -økonomiske prioriteringer. Det fremgår både af de kommunale sparekataloger, af flere undersøgelser, af Ankestyrelsens opgørelser og af dagspressen.'

Organisationerne giver en række eksempler på, at indsatsen over for børn og unge skal være bedre. De nævner blandt andet, at mere end 1.000 børn enten ikke kommer i skole i længere perioder eller modtager undervisning overhovedet. Børn og unge bliver flyttet fra

anbringelsessteder uden, at deres behov har ændret sig. Der er eksempler på 16-årige, der lever på gaden efter, at kommunen har flyttet dem fra deres anbringelsessted. Adskillige døgninstitutioner og opholdssteder for børn og unge nedlægges, og der kommer dermed til at mangle både specialindsatser og en nødvendig specialviden

Det er en foruroligende og paradoksalt udvikling, ikke mindst fordi Barnets Reform netop er trådt i kraft, skriver organisationerne.

De foreslår politikere, at Ankestyrelsen nedsætter et hurtigt arbejdende rejsehold, som skal kulegrave området, så man kan få afdækket, hvad der sker, hvorfor det sker, og hvilke konsekvenser det har for børnene, de unge og deres familier.

'Det er nødvendigt, at vi får et overblik over konsekvenserne af de lokale prioriteringer, inden de bliver fatale både for de berørte børn, unge og familier og på længere sigt også for kommunens økonomi', skriver organisationerne.

Udover Socialpædagogerne er brevet underskrevet af Børnesagens Fællesråd, Børn og Familier, Dansk Socialrådgiverforening, FBU – Forældreforeningen, FADD – Foreningen af Danske Døgninstitutioner, HK Kommunal, LOS – Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlings-tilbud, TABUKA – Landsforeningen af tidligere og nuværende anbragte. ■

Vi har brug for robuste kommunale døgntilbud

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 04/11 er mandag den 7. februar kl. 12.00.

Af Stina Willumsen (F), rådmand, Odense Kommune

Hvordan sikrer vi, at de kommunale tilbud til udsatte børn og unge er robuste og bæredygtige og ikke på sigt udtyndes af regeringens besparelser, af faldet i antal anbringelser og af 'konkurrencen' med de private?

Antallet af anbringelser falder, også i Odense. Men kompleksiteten i børnenes problemstillinger stiger, og de faglige krav er tårnhøje. Samtidig er kommunerne under økonomisk pres som følge af regeringens genopretningsplan, og der kommer i hvert fald ikke flere ressourcer til de udsatte børn i den kommende tid.

Derfor er der brug for handling, og spørgsmålet melder sig: Hvordan skaber man, under disse omstændigheder, de bedste mulige kommunale tilbud til udsatte børn og unge?

I Børn- og Ungeudvalget i Odense Kommune har vi gennem det sidste halve års tid haft særligt fokus på vores foranstalt-

ningsområde for børn og unge med særlige behov.

Det har vi, fordi en række forskellige, sammenfaldende omstændigheder peger på behovet for at finde nye måder at sammensætte tilbud til børn og unge og deres familier.

Ny viden, 'Barnets Reform' og fald i anbringelser øger behovet for ny tilgang til foranstaltninger

For det første får vi hele tiden ny viden om, hvad der virker – og hvad der ikke virker. Og jo mere vi ved, desto større bliver behovet for at kunne skræddersy mere og mere individuelle løsninger, der passer til det enkelte barn.

Vi bliver derfor nødt til at sætte fokus på både fleksibilitet, helhed og kontinuitet i vores tilbud til børn og unge. Det medfører i praksis, at vi skal inddrage den samlede mængde faglige kompetencer, der findes i alle vores foranstaltninger, når vi skal sammensætte en løsning.

Vi skal inddrage al tilgængelig viden og alle gode faglige kræfter i vores bestræbelser på at finde individuelle løsninger, der passer til barnet eller den unge og ikke forsøger at få barnet

eller den unge til at passe til det tilbud, vi – groft sagt – tilfældigvis har på hylden.

For det andet har vi – senest med baggrund i Barnets Reform og konklusionerne i blandt andet SFI's undersøgelser på døgninstitutionsområdet – set et behov for at sætte et udviklingsforløb for vores døgninstitutioner i gang. Her tænkes især på at skabe sammenhæng mellem arbejdet med barnet eller den unge på den ene side og familien på den anden.

For det tredje har vi i lighed med landets øvrige kommuner konstateret et fald i antallet af anbringelser, som har medført behov for at kunne tilpasse kapaciteten på vores dag- og døgntilbud.

Mere samarbejde mellem bestillere og udførere

I Odense har vi valgt, at omdrejningspunktet for den samlede reorganisering af hele foranstaltningsområdet er oprettelsen af den nye enhed 'Tilbud og Udvikling'.

Denne enhed skal modtage alle relevante opgaver, som Børn- og Ungesocialrådgiv-

ningen (og andre relevante samarbejdspartnere) stiller, og skal i samarbejde med foranstaltningssenhederne sammensætte et tilbud på en individuelt tilpasset ydelse.

Enheden skal i øvrigt også tjene det formål at kompensere for den afstand Bestiller-Udfører-Modtager-modellen (BUM) desværre skaber mellem bestiller-siden og dag- og døgntilbudene, og skal på den måde bygge en i mine øjne meget vigtig faglig bro mellem socialrådgivningen og foranstaltningerne.

Udviklingen af de rigtige tilbud sker netop på baggrund af samarbejdet mellem de, der bestiller opgaverne og de der udfører dem. Det er en vigtig målsætning at få skabt den rette sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel.

Men den sammenhæng skabes ikke alene ved at indføre de rigtige styringsmekanismer. Den skabes gennem mere dialog og mere samarbejde.

Øget fleksibilitet skal der til

Vi har påbegyndt et reorganiseringsforløb, der skal omhandle hele vores foranstaltningssområde. Vi er startet med vores dagbehandlingstilbud, hvor vi har samlet en stor del af dagtilbuddene, der før var organiseret i syv enheder, i nu to enheder. Derved har vi fået langt større mulighed for at udnytte de forskellige kompetencer og få fleksibiliteten frem.

Med reorganiseringen af døgnområdet bliver vi i stand til i en bredere sammenhæng at skabe fleksible tilbud, der indeholder elementer fra dag-

området afsæt i for eksempel familiebehandling og elementer fra døgnområdets afsæt i for eksempel aflastning og egentlige døgnophold.

Det udbyggede samarbejde og den tværfaglighed, det giver, tror jeg på vil kunne løfte hele området, og sikre endnu bedre tilbud til børnene og de unge.

Fremtidens døgntilbud skal være en del af en større sammenhæng, hvor de særlige kompetencer, der er på den enkelte institution, indgår i et samlet tilbud, der bringer fleksibilitet, helhed og kontinuitet i højsædet.

Stærke, kommunale tilbud – også i fremtiden

Det er helt afgørende for mig, at vi i Odense Kommune også i fremtiden har vore egne kommunale tilbud på området for børn og unge med særlige behov.

Vi må ikke komme i en situation, hvor vi bliver helt afhængige af private eller udenbys udbydere, for så mister vi muligheden for at sikre de tilbud og det faglige niveau, som vi ønsker.

Det er derfor ekstremt vigtigt at vi løbende udvikler området i takt med den nye viden og erfaring, vi kan indsamle. Og at vi skaber en fleksibilitet der gør, at vi løbende kan tilpasse os virkeligheden i stedet for at blive kastet hovedkulds ud i besparelser.

Vi skal have ro, robusthed og mulighed for en langsigtet udvikling af vores område.

Vi har en fælles interesse i og et fælles ansvar for at skabe de bedste løsninger for børn, unge og deres familier. ■

NOTER

Psykisk syge på venteliste

Det tager lang tid at komme til psykiater – både de privatpraktiserede og de regionale – og det betyder, at psykisk syges muligheder i jobcentre er ringe. Centrene kan ikke hjælpe borgerne, før de er blevet udredt, og derfor ender de i værste fald uden forsørgelse. Det viser en undersøgelse som KL's ugebrev Momentum har foretaget. Tre ud af fire jobcentre oplever problemer med at få psykisk syge borgere udredt eller behandlet. Og når den psykisk syge ikke kan få en lægefaglig vurdering af prognosen og indsatsen, som sygedagpengelovgivningen kræver, kan borgeren ende på kontanthjælp eller miste forsørgelsen, hedder det i ugebrevet. Danmark er det land i den vestlige verden, hvor den største andel af førtidspensioner tilkendes på grund af psykiske lidelser.

jni

Store forskelle på førtidspensioner

I den ene kommune kan man. I nabokommunen kan man ikke. Der er stor forskel på kommunerne, når det drejer sig om at tilkende førtidspension på grund af psykiske lidelser. Det viser en analyse, Ankestyrelsen har lavet. I analysen har styrelsen sammenlignet kommunerne på en række områder, og blandt landets største kommuner har Aarhus og Odense stor overvægt af tilkendelser af førtidspension med baggrund i psykiske diagnoser i forhold til andre diagnoser. I de tre øvrige store kommuner – København, Aalborg og Esbjerg – er der ligelig fordeling i tildelingen. Andelen af førtidspensioner, der bliver tilkendt grundet psykiske lidelser, er gennem en årrække steget markant. Alene inden for de sidste fem år er andelen steget fra 41 procent til i 2009 at udgøre 51 procent af alle nye tilkendelser af førtidspension.

jni

Flygtninge fanget i fattigdom

Hvis intentionen med starthjælp var at få flere flygtninge ud på arbejdsmarkedet, har ordningen slået gevaldigt fejl: Mindre end halvdelen af flygtninge på starthjælp kommer i beskæftigelse, og familier, der således hænger fast i langvarig starthjælp ender i dyb fattigdom. Starthjælpen udgør 6.472 kroner om måneden før skat. Det forhindrer integrationen på længere sigt, blandt andet fordi de unge i familien må arbejde for at bidrage til økonomien i stedet for at tage en uddannelse. Det viser en stor undersøgelse, som Professionshøjskolen Metropol og analyseinstituttet CASA har lavet. Det er især børnene i familierne, der rammes, fordi den dårlige økonomi hindrer deres deltagelse i fritidsaktiviteter, lejrskoler og lignende. Samtidig fastlåses familierne yderligere, fordi den ene ægtefælle ofte er for syg til at arbejde på grund af for eksempel krigstraumer. Hvis den anden ægtefælle får et arbejde, mister den syge efter gældende regler sin starthjælp, samtidig med at for eksempel boligsikringen reduceres.

jni

BØGER

Redigeret af Lone Marie Pedersen

Behandlingsarbejde i team – teambaseret behandling med behandlerrotation

Af Anette Søgaard Nielsen

I Alkoholbehandlingen i Odense arbejder de med teambaseret behandlingstilrettelæggelse med behandlerrotation. Og hvad det vil sige, kan man læse om i denne bog, hvor forfatteren, beskriver de erfaringer, stedet har høstet. Dog således at fokus er flyttet fra det mest alkoholspecifikke, så forfatteren i stedet beskriver mere generelle aspekter ved teambaseret behandling med behandlerrotation. Forfatteren skriver, at ofte

står udbydere af behandlings- og støttetiltagene i den situation, at de bliver mødt af forventninger om både et personale, som borgerne falder godt i hak med og samtidig en kvalificeret, specialiseret indsats, som kræver et tværfagligt samarbejde. Metode kan anvendes i flere forskellige sammenhænge, for eksempel samtalebaserede behandlingstilbud som alkoholbehandling, social støtte og færdighedstræning. Desuden gennemgår man blandt andet individuel contra teambaseret behandling. Det handler om at sikre kontinuitet i opgaveløsningen ved at lade et team af medarbejdere løse opgaven, frem for at en gennemgående person varetager den.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag. 200 sider. 250 kr.

Unge, rusmidler og sociale netværk

Af Mads Uffe Pedersen og Torsten Kolind (red.)

Øl, hash og Barcardi Breezers – til folkeskolefester, i fredagsbaren og på ferier på Sunny Beach. Unge danskere har et rekordhøjt forbrug af rusmidler, og til trods for dyrt anlagte oplysningskampagner overskrider mange teenagere hver weekend de vejledende grænser for antallet af genstande. Hvordan får man de unge i tale? Og hvordan får man dem til at ændre adfærd og handle

mere ansvarligt? Bogen her tager udgangspunkt i, at rusmidler på godt og ondt er en betydningsfuld del af de sociale sammenhænge, unge mennesker indgår i. På baggrund af interviews, deltagerobservationer og spørgeskemaer kortlægger bogens artikler det komplekse sociale spil omkring brugen af rusmidler. Undersøgelserne viser, at unge bruger deres fest- og drikkepraksis til at iscenesætte et tilhørsforhold til bestemte vennegrupper og værdier og lægge afstand til andre. Bogen samler den nyeste viden fra Aarhus Universitets Center for Rusmiddelforskning. Målet med bogen er ikke at give handlingsanvisninger og anbefalinger, men at skabe indsigt i de unges – og forældrenes – overvejelser og erfaringer.

Udkommet på Aarhus Universitetsforlag. 278 sider. 248 kr.

Omsorgssvigt – et redskabshæfte til professionelle

Af Bente Boserup og Lise Merrild

Børns Vilkår står som udgiver af dette redskabshæfte, som henvender sig til professionelle, der arbejder med børn. Det er et fyldigt og letlæst hæfte, som tager afsæt i klare anvisninger. Og ikke uden grund, for begge forfattere har mange års erfaring bag sig. Bente Boserup er uddannet lærer og familierapeut, og hun har i årevis undervist i forhold omkring udsatte børn og unge. Er i dag chef for

Børns Vilkår's Rådgivning. Lise Merrild er uddannet lærer og autoriseret cand. pæd. psych., og hun arbejder i dag

som privatpraktiserende psykolog med speciale i udsatte børn og unge. Hæftet behandler spørgsmål som: Hvad er omsorgssvigt? Hvad skal man lægge mærke til ved forskellige typer af omsorgssvigt hos børn? Og hvilke muligheder har man for at gøre noget ved det? 'Vi har skrevet bogen, fordi vi ved, at mange professionelle er i tvivl om, hvad de skal gøre, når de møder omsorgssvigtede børn. Det er til lærere og pædagoger, at barnet først henvender sig om de svigt, der sker i familien. Vi håber, bogen kan være med til at give dem nogle ideer og redskaber, der gør det nemmere at handle', siger Bente Boserup.

Udgivet af Børns Vilkår. Hæftet kan bestilles på www.bornsvilkar.dk eller på tlf. 3555 5559. 85 sider. 150 kr.

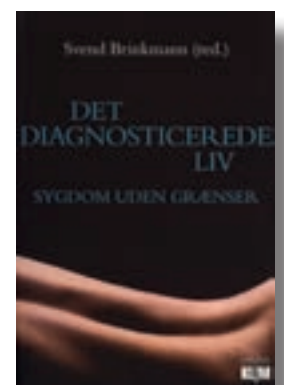

Det diagnosticerede liv

Af Svend Brinkman (red.)

Forfatteren er professor i Psykologi ved Aalborg Universitet og er en flittig foredragsholder, fast blogger på Kristeligt Dagblad og sidder fast i panelet i radio-programmet Netværket. En samfundsenageret person, der har redigeret denne bog om det diagnosticerede liv. Baggrunden for bogens tilblivelse er, at vi i stigende grad – ifølge pressemeddelelsen – lider af stress, depression, angst, ADHD og andre forstyrrelser, og inden for det seneste halve århundrede er antallet af sygdomme i det psykiatriske diagnosesystem tredoblet. Snart sagt alle menneskelige livsproblemer betragtes i dag som behandlingskrævende. Afgørelser fra et stadigt snævrere normalområde bestemmes gennem diagnosticering og kræver medicinsk eller psykoterapeutisk behandling. Spørgsmålet er så, om denne udvikling hjælper os, eller om den rent faktisk gør os mere sårbare og dårligere rustet til at klare de opgaver, som et moderne arbejds- og familieliv stiller os. Bogen stiller skarpt på disse tendenser og undersøger gennem kritisk analyser perspektiverne i udviklingen.

Udkommet på forlaget KLIM. 285 sider. 299 kr.

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

**Socialpædagogerne:
Bevar efterlønsordningen****DK-Nyt 25. januar**

'Socialpædagogerne bruger i høj grad også efterlønnen, for socialpædagogerne har et hårdt job – både fysisk og psykisk, som tærer på dem. Så selvom regeringen med indførelsen af den særlige seniorførtidspension prøver at tage toppen af det tunge system af vurderinger og prøvninger, så ændrer det ikke ved, at det er en social ydelse man skal tildeles. Som et af medlemmerne skriver til os: 'Hvis ikke efterlønnen havde eksisteret, havde jeg været på en anden form for overførselsindkomst nu, for min ryg har sagt stop.', siger Benny Andersen.

Hvor var den rettidige omhu?**Dagbladet Holstebro og Lemvig
Folkeblad 25. januar**

Politikerne kunne have forhindret massive besparelser på de svageste, mener formand for socialpædagoger. Peter Sandkvist erkender, at man ikke kan bruge penge, der ikke er der. Heller ikke i Holstebro Kommune. Og han erkender også, at Holstebro Kommunes ret til at handle, når den kan se, at budgetterne slet ikke holder på handicap- og psykiatriområdet. Men så holder forståelsen også op for formanden for de midt- og vestske socialpædagoger. 'At der kommer flere og flere brugere, er bare ikke ny udvikling. Den har stået på i flere år. Havde politikerne gennem de seneste år udvist rettidig omhu, så havde man haft bedre styr på området – eller sørget for at få tilført de penge, der reelt var behov for. Det hjælper ikke at pege fingre ad regeringen nu,' siger Peter Sandkvist, der sent mandag eftermiddag havde kaldt til stormøde for sine medlemmer.

For voldsomme nedskæringer**Dagbladet Holstebro 24. januar**

Åbent brev til lokalpolitikere af Peter Sandkvist Kredsformand for Socialpædagogerne Midt og Vestjylland. Vi, Socialpædagogerne i Midt- og Vestjylland, skriver til jer, fordi vi har hørt om jeres nedskæringsplaner på de handicappede og psykisk syges tilbud i Holstebro Kommune. Vi vil gerne gøre jer opmærksom på, at jeres planer efter vores bedste overbevisning vil blive et alvorligt slag

mod rigtig mange menneskers daglige tilværelse. Samtidig vil vi gøre jer opmærksom på, at vi mener, at både jeres og tidligere byråds forvaltning af kommunens økonomi, på dette område, har ladet rigtig meget tilbage at ønske.

**Socialpædagoger gør holdning
mere klar****Sjællandske Tidende 24. januar**

Faglig sekretær Kim Christian Jensen fra Socialpædagogerne blev i tirsdags-avisen nævnt i forbindelse med artiklen 'Udviklingshæmmede glade for at have et rigtigt arbejde'. Her skrev vi blandt andet, at han har stillet spørgsmåls omkring lovligheden af Slagelse Kommunes store projekt med at få 100 udviklingshæmmede medarbejdere ud på arbejdsmarkedet. Det er helt korrekt, men Kim Christian Jensen mener, at dele af artiklen kan tolkes på den måde, at SL er imod, at de udviklingshæmmede kommer ud på arbejdsmarkedet. 'Som socialpædagoger ønsker vi da altid at arbejde for, at de udviklingshæmmede får brugt deres evner bedst muligt, også ved at komme ud på arbejdsmarkedet. Det kan VASAC dog sagtens gøre efter sociallovgivningen. Der er efter vores opfattelse ikke nogen grund til at bruge beskæftigelseslovgivningen. Vi har i den anledning stillet nogle spørgsmål til Slagelse Kommune, som vi ikke har fået svar på', siger Kim Christian Jensen.

**Valgkampen rykker ind i
regeringens Vækstforum****Politiken 21. januar**

Regeringen tager imod Vækstforums reformkrav med kyshånd, mens fagbevægelsen er oprør. Den hidtidige enighed er forduftet. Men LO's to repræsentanter i Vækstforum – formand Harald Børsting og formand for Dansk Metal Thorkild E. Jensen – føler sig snigløbet, og dermed er den hidtidige enighed i Vækstforum, der både består af erhvervsfolk, økonomer og fagbevægelsen, forsvundet som dug for solen. Uden for Vækstforum lægger en lang række fagforeningsformænd pres på deres repræsentanter i forummet. Formand for FOA Dennis Kristensen, der også sidder i LO-ledelsen, mener, at LO helt skal trække sig fra Vækstforum

efter udmeldingerne om at fjerne efterlønnen. Også formand for Dansk Elforbund Jørgen Juul Rasmussen, formand for Hærens Konstabel- og Korporalforening Flemming Vinter, formand for Socialpædagogernes Landsforbund Benny Andersen, og formand for slagteriarbejderne og bagerne i NNF Ole Wehlast vil have deres repræsentanter fra LO-ledelsen til at fortsætte forhandlingerne i Vækstforum. I hvert fald lidt endnu.

**Socialpædagoger fyres på stribe
dr.dk og Avisen Kommunen****21. januar**

Det seneste år er der sket en tredobling i antallet af socialpædagoger, der bliver afskediget på grund af arbejdsmangel eller omstrukturering. Det kommer til at få grimme konsekvenser for vores medlemmer og for de borgere, vores medlemmer arbejder med, siger socialpædagogernes formand Benny Andersen.

**Nu mærker socialpædagogerne
de kommunale besparelser****DK-Nyt og Altinget.dk 20. januar**

Antallet af fyringer er tredoblet blandt socialpædagoger. I 2009 blev 202 socialpædagoger afskediget på grund af arbejdsmangel eller omstruktureringer, I 2010 var det tal steget til 671. 'Vi har længe fra vores kredskontorer hørt om nedlæggelser og omstruktureringer, der har betydet afskedigelser blandt vores medlemmer. Og nu slår den bevægelse for alvor igennem i statistikkerne. Det handler om kvalificerede og dygtige socialpædagoger, som bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet på grund af en hovedløs økonomisk politik, der langsomt men sikkert er ved at tage livet af et anstændigt serviceniveau i den offentlige sektor,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

Socialpædagoger hårdt ramt**Danske Kommuner 20. januar**

Antallet af fyrede socialpædagoger er mere end tredoblet på et år. Formanden frygter konsekvenserne, 'De fyrede medlemmer efterlader sig markante huller på vores arbejdspladser – og det bliver sværere og sværere for de, der er tilbage at hol-

de fast i fagligheden. Det kommer til at få grimme konsekvenser for vores medlemmer og for de borgere, vores medlemmer arbejder med,' siger Benny Andersen.

**Socialpædagoger rammes af
sparekniven****Avisen.dk og dr.dk 20. januar**

Socialpædagogerne kan nu for alvor mærke kommunernes nedskæringer. På ét år er antallet af fyringer tredoblet for socialpædagogerne. Socialpædagogernes formand Benny Andersen er bekymret over udviklingen: 'Der er rigtig meget der tyder på, at det her er en bevægelse, der fortsætter ind i 2011. Og med regeringens genopretningspakke på bordet sammen med kravet til kommunerne om nulvækst og skattestop, så ser det skidt ud for vores medlemmer og den service de yder hver dag året rundt over for vores allermost udsatte borgere,' siger Benny Andersen.

**Budgetter varslar store besparelser
for socialt udsatte****DK-Nyt og Altinget.dk 19. januar**

Landets 98 kommuner har aflagt budget for 2011. Budgetter, der over hele linjen ligger under, hvad de reelt brugte i 2009. Det efterlader det specialiserede område med et hul på 1,6 milliarder kroner, hvilket vil medføre massive nedskæringer på områder som blandt andet anbringelser af udsatte børn og unge, botilbud for mennesker med særlige behov og beskyttet beskæftigelse for mennesker med handicaps. 'Hvis kommunerne skal gøre de her budgetter til virkelighed kommer det til at koste mange socialpædagogiske arbejdspladser. Og det kommer til at betyde en væsentlig ringere service for de mange udsatte borgere, det her drejer sig om,' siger Benny Andersen.

**Ankestyrelsen skal styrkes –
ikke svækkes, Trøjborg****DK-Nyt 13. januar**

'Det er uhørt, at formanden for kommunerne på den måde vil udhule en væsentlig og demokratisk del af administrationen. Ikke mindst nu, hvor socialpolitik i for høj grad bestemmes af kommunekassen,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

SOCIALPÆDAGOGERNE I MEDIERNE

sen. Socialpædagogerne er rystede over udmeldingen fra KL's formand Jan Trøjborg, der vil øge det kommunale selvstyre så kommunerne selv kan fastlægge niveauet for hjælp og støtte udsatte borgere. Ligesom Jan Trøjborg vil have indskrænket mulighederne for at klage over kommunernes afgørelser i sociale sager. Benny Andersen ser med stor alvor på udmeldingen om at stække klage-mulighederne over kommunernes afgørelser i sociale sager. Det handler især om den Sociale Ankestyrelse, som i dag har kompetence til at underkende kommunale afgørelser på det sociale område. Men det forhold vil Jan Trøjborg altså ændre på. 'Det er en helt forkert vej at gå, ikke mindst i en tid hvor det kommunale serviceniveau er under pres. Det er i den grad en mangel på respekt for de mennesker, det her handler om, og deres retssikkerhed', siger Benny Andersen.

Unge tidligere anbragte mangler støtte

Jyllands-Posten 11. januar

For mange anbragte unge er det en total omvæltning og et kultur-chok af dimensioner, når de som 18-årige forlader et opholdssted og skal klare sig selv. Overgangen fra at være overvåget af socialpædagoger til at skulle klare sig selv er så voldsom for mange tidligere anbragte, at de lynhurtigt falder tilbage i misbrug, kriminalitet og et økonomisk morads. Midlet, der skal lette overgangen, hedder efterværn. Både opholdssteder og socialpædagoger kritiserer kommunerne for at gøre for lidt ud af efterværn for at spare penge. Formanden for Socialpædagogerne, Benny Andersen, er ikke i tvivl om, at man svigter de unge. 'Alle fagfolk ved, at det både er rigtigt og nødvendigt at gøre, men vores oplevelse er, at man simpelthen ikke laver efterværn. De her børn har ikke samme stærke netværk som andre børn. Derfor har de endnu mere brug for, at nogen hjælper dem i overgangen fra anbringelse til eget liv,' siger Benny Andersen og tilføjer: 'Det er banalt og tankevækkende. Man risikerer, at de penge, man har brugt på en anbringelse, er spildt. Der er stor risiko for, at der kommer nye problemer til, at disse børn roder sig ud i kriminalitet f. eks., hvis ikke de får støtte og hjælp'.

Børn i knibe

Leder i Jyllands-Posten 11. januar

Spørger man formanden for Socialpædagogerne Landsforening, Benny Andersen, er der ingen tvivl om, at kommunerne overtræder serviceloven, når de tager afgørende økonomiske hensyn ved anbringelse af børn og unge uden for hjemmet. 'Faktisk siger loven, at kommunerne slet ikke må lade økonomien styre, om drenge som Micke skal være anbragt det ene eller det andet sted, eller om de skal have anden form for hjælp,' sagde formanden til Jyllands-Posten ved indledningen til serien om de tvangsanbragte børn. [...] Det er ikke noget ukendt fænomen, at ganske mange kommuner har svære vanskeligheder ved at styre deres økonomier, og hvis de udsatte børn og unge bliver ofre for kommunal slendrian og kommunal økonomisk inkompetence, er det en overvejelse værd, om forvaltningen af denne del af serviceloven ligger betryggende placeret hos de kommunale forvaltninger. Det beklagelige faktum er, at tusindvis af børn og unge kommer i klemme. Ikke fordi kommunerne mangler penge, men fordi de mangler evnerne til at forvalte dem.

Ny kurs for udsatte unge

JP Århus 10. januar

Antallet af døgnanbragte børn og unge i Århus Kommune skal ned. I stedet skal der udvikles flere nye, fleksible tilbud – såkaldte mellemformer – Så kommunen får flere strenge at spille på. Kredsformand for Socialpædagogerne i Østjylland Verne Pedersen ser gerne nye tilbud, men tænder en advarslampe: 'Det er godt at se på, om der mangler behandlingstilbud og udvikle nye tilbud, men tiltagene kommer som oftest, når der mangler penge. Så kan det være svært at forstå rent fagligt, at nogle unge på døgninstitution nu har bedre af et mellemtilbud uden støtte døgnet rundt,' siger Verne Pedersen.

Der er brug for alle slags hænder

Århus Stiftstidende 9. januar

Læserbrev af kredsformand Verne Pedersen: Socialforvaltningens udmøntning af sparekataloget viser, at de massive nedskæringer kommer til at ramme bredt inden for hele

forvaltningens område. Der er lagt op til voldsomme forandringer både for frontpersonalet, som har den direkte kontakt med de anbragte børn og unge, de handicappede voksne, de hjemløse og de psykisk syge. Men forvaltningen har også bebudet store forandringer for det administrative personale på de arbejdspladser, hvor ovenstående udsatte grupper bor, lever og kommer i deres hverdag.

'Vi vil behandles som mennesker'

Århus Stiftstidende og Lokalavisen Århus City 8. januar

Op imod 1.500 mennesker deltog i fredagens demonstration i Aarhus mod kommunens planlagte besparelser på sindslidende og fysisk handicappede. Verne Pedersen, formand for socialpædagogerne i Østjylland, efterlyste i sin tale et anstændigt menneskesyn og opfordrer politikerne i byrådet til at lytte til de mange mennesker fra demonstrationen.

100 udviklingshæmmede ud på arbejdsmarkedet

Sjællandske Tidende 4. januar

Det er en ordentlig mundfuld, erkender handicapchef Poul Bjergved om det projekt, som efter lang tids sagsbehandling blev godkendt i kommunens økonomiudvalg forleden. Det går kort fortalt ud på, at 100 udviklingshæmmede fra det sociale arbejdsmarkedscenter VASAC over en periode skal flyttes fra beskyttede værksteder til job med løntilskud. Enten inden for det offentlige eller inden for det private. Socialpædagogerne mener, at projektet er på kant med loven. 'Vi har forsøgt at få kommunen til at fremlægge erklæringer om, at projektet er lovligt, men vi har ikke fået et efterlyst notat. I SL mener vi, at kommunen løber en stor risiko med projektet, for der skal jo tages store individuelle hensyn. Det er jo ikke givet, at alle de udviklingshæmmede er klar til at komme ud i job, og så kan kommunen blive tvunget til at betale nogle penge tilbage. Det er et spil, man er igang med for at spare penge, og det sker altså på bekostning af nogle svage borgere,' siger faglig sekretær Kim Christian Jensen fra Socialpædagogerne Midtsjælland.

'Der gik ikke en eneste dag, hvor jeg ikke var skæv...'

Jyllands-Posten 26. december

Overalt i landet trækker kommuner børn og unge hjem fra socialpædagogiske opholdssteder, plejefamilier og institutioner. Nogle siger det direkte, andre gør ikke. Men bundlinjen i kommunernes budgetter giver svaret: De gør det for at spare på et område, som populært sagt koster kassen. Faktisk siger loven, at kommunerne slet ikke må lade økonomien styre [...]. Kommunerne bryder dog gang på gang denne regel, lyder det fra en række af landets private opholdssteder. De fortæller om kommunale sagsbehandlere, der ligeud siger, at økonomien afgør, om et barn kan blive anbragt eller ej. Det er dog ikke det, sagsbehandlere skriver i sagerne, for de ved godt, at det er ulovligt. Hos Socialpædagogerne er Benny Andersen enig med kommunerne i, at det dyre tilbud ikke altid er det bedste. Omvendt forstår han ikke, at kommunerne i så høj grad vælger at spare ved at trække anbragte unge hjem til tilværelser i ungdomshytter eller kollegieværelser. 'Det er nærmest blevet en vedtagelse, at så snart de unge fylder 15 år, skal de bo for sig selv. Men prøv lige at sammenligne med andre unge. Jeg har selv en dreng på 18 år, som stadig bor hjemme. Når han engang skal hjemmefra, ved jeg, at han fortsat har brug for støtte. Disse børn har ingen mor og far, der kan støtte dem. Alligevel siger man, at de skal bo for sig selv som 15-årige,' påpeger Benny Andersen og tilføjer, at alting efter hans mening heller ikke kan gøres op i penge. 'Hvis min gamle bedstemor brækker hoften, er der da ikke nogen af os, der diskuterer, om den skal repareres, eller om hun skal have en ny. Men vi kan åbenbart godt diskutere, om vi skal hjælpe de her børn og unge.'

Redaktionen er afsluttet onsdag den 26. januar 2011. Se flere presseklip på www.sl.dk/slmedierne

KREDSNYT

LILLEBÆLT

Cafemøde for familieplejere

10. marts kl. 9.30 – 12.00

Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Cafemødet afholdes med udgangspunkt i familieplejekontrakter og besparelser. Kredsen oplever, at en række kommuner varsler forringelser i familieplejernes kontrakter grundet besparelser. Tilmelding på sl.dk/lillebaelt eller lillebaelt@sl.dk senest den 2. marts. Ikke-medlemmer er også velkomne.

MIDT- OG VESTJYLLAND

Årsmøde i Ledersektionen

25. februar kl. 9.00 – 13.30

Hotel Medi. Rådhusstræde 8. 7430 Ikast. Oplev Tage Søndergaard Kristensen tale om Social Kapital på kredsens årsmøde. Få medindflydelse på Ledersektionens aktiviteter de næste to år. Er du leder eller mellemleder, så kom til Årsmødet i kredsens Ledersektion. Se dagorden for årsmødet på hjemmesiden. Pris for Tage Søndergaard er 300 kr. Husk at opgive EAN-nr. Deltagelse i årsmødet er gratis. Tilmelding til foredrag og frokost senest 21. februar på sl.dk/midtogvestjylland

Generalforsamling i Pensionistsektionen

2. marts kl. 9.30

Via University College, Gl. Struervej 1, 7500 Holstebro. Forud for generalforsamlingen vil der været et musikalsk foredrag ved Lisa Kock Nielsen, hvor emnet er 'En tur i biffen'. Indkomne forslag skal være Socialpædagogerne Midt- og Vestjylland i hænde senest den 17. februar. Tilmelding senest den 18. februar på 7248 6200 eller www.sl.dk/midtogvestjylland

MIDTSJÆLLAND

Rejse til Budapest for seniorerne i kreds Midt-sjælland, Storkøbenhavn og Storstrøm

28. august – 4. september

Fællesrejse for seniorer fra BUPL og Socialpædagogerne til Budapest. Pris pr. person i delt dobbeltværelse 4.775 kr. Tillæg for eneværelse 850 kr. Pladserne fordeles efter først til

mølle-princippet. Henvendelse til: Klingenberg, Priorgade 3, 4200 Slagelse, info@klingenberg-rejser.dk.

NORDJYLLAND

Cafemøde for familieplejere

9. februar kl. 9.00 – 12.00

Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, mødelokalet 2. sal. Ud over tid til at udveksle løst og fast, vil der være mulighed for at stille spørgsmål til faglige konsulenter og politikere. Der er ikke tilmelding, så bare mød op!

Generalforsamling for seniorer

3. marts kl. 17.00 – 21.00

Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, mødelokalet 2. sal. 18.00 er der spisning. 19.00 Foredrag ved Pastor Mølgaard. Forslag til Generalforsamlingen sendes til Birthe Kjeldberg senest 10 dage før generalforsamlingen. For yderligere informationer tjek www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 25. februar til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, tlf. 7248 6100 eller e-mail: nordjylland@sl.dk med oplysning af navn og cpr.nr.

STORKØBENHAVN

Generalforsamling for seniorerne

3. marts kl. 16.00

Socialpædagogernes lokaler på Hejrevej 43. Dagsorden: 1. Formalia. 2. Beretning herunder regnskab. 3. Indkomne forslag. 4. Fastlæggelse af bestyrelsens størrelse. 5. Sektionens fremtidige arbejde. 6. Valg af a. formand, b. to Bestyrelsesmedlemmer, c. Suppleanter og d. Eventuelt. Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 2. februar. Efter generalforsamlingen vil der blive serveret en lille anretning (gratis). Tilmelding senest den 11. februar på [mail seniorerne@yahoo.dk](mailto:seniorerne@yahoo.dk) eller tlf. 2489 1061.

STORSTRØM

Generalforsamling i seniorsektionen

22. marts kl. 10.00 – 14.00

Kredskontoret, Kæppgårdsvej 2 C, 4840 Nr. Alslev. Dagsorden: Valg af

formand. Generalforsamlingen følger vedtægterne for pensionerede og efterlønnede pædagoger. Alle kan deltage, såfremt man er medlem af Socialpædagogerne, men der kræves forudgående tilmelding, såfremt man ønsker at deltage i spisningen. Seniorsektionen er som vanligt vært ved et mindre traktement. Tilmelding senest den 15. marts til P.E. Christensen på tlf. 5572 7634.

Cafémøder for familieplejere i Lolland

Familieplejenetværket afholder café-møder for familieplejere i Lolland Kommune første tirsdag i hver måned (undtagen juni-august) i 3F's lokaler, Havnegade 19, 4900 Nakskov. Se hjemmesiden for tidspunkt. Kom og mød andre familieplejere, vær med til at debattere spændende emner og få faglige input. Tilmelding ikke nødvendig. Medbring selv kaffe/te og eventuelt brød. Spørgsmål til Helle Utermöhl på tlf. 2336 3499 eller mail leif.utermaehl@adsthome.dk

Første halvår 2011

Kæppgårdsvej 2C, 4840 Nr. Alslev. Der afholdes møder i familieplejenetværket den første tirsdag i hver måned. Møderne afholdes på kredskontoret og der er ingen tilmelding, medmindre andet er oplyst – se kredsens hjemmeside www.sl.dk/storstrom under fanebladet familieplejere.

SYDJYLLAND

Nu kan jeg tale frit

13. april kl. 18.30 – 21.00

Koldinghallerne, Ambolten 2-6, 6000 Kolding. Temaaften med Preben Brandt, dr. med., speciallæge i psykiatri, bestyrelsesformand i projekt UDENFOR og tidligere formand for Rådet for Socialt Udsatte. Han har blandt andet udgivet bøgerne 'Byn og social ulighed', 'Socialpsykiatri' og 'Udelukkende velfærd'. Læs mere og tilmeld dig senest den 29. marts på www.sl.dk/sydjylland

ØSTJYLLAND

Cafemøde for familieplejere

22. februar kl. 9.30 – 12.30

Midtdjurs Idrætsforening, Marienhoffsvej 13, 8550 Ryomgård. Mulighed for kollegialt samvær, videns-

deling, information om nyheder på familieplejeområdet og familieplejenetværket, samt fokus på den enkelte familieplejer. Arrangementerne er gratis og medlemskab af Socialpædagogerne er ikke en betingelse. Tilmelding senest 15. februar til Lilli Bach, toesen@andersen@tdcadsl.dk eller 5133 8957.

Generalforsamling og foredrag i Seniorlauget

23. februar kl. 17.00

Søren Frichs Vej 42C, 8230 Åbyhøj. Indledes med et foredrag om Nationalpark Mols Bjerge. Derefter er Seniorlauget vært ved en bid brød, en øl/vand og en kop kaffe/the. Generalforsamlingen begynder kl. 19. To bestyrelsesmedlemmer er på valg og er indstillet på at modtage genvalg. Bestyrelsen består af fem medlemmer. Bestyrelsen vil gerne suppleres med en person, som kan oprette og vedligeholde Seniorlaugets hjemmeside. Tilmelding senest 18. februar til Steen H. Eriksen, she@vestdijursnet.dk / 8649 5389, eller Flemming Simonsen, flemmingogbirgit@hotmail.com / 8657 2454

Cafemøde for familieplejere

15. marts kl. 9.30 – 12.30

Kulturhuset Skanderborg, Parkvej 10, 8660 Skanderborg. Mulighed for kollegialt samvær, vidensdeling, information om nyheder på familieplejeområdet og familieplejenetværket, samt fokus på den enkelte familieplejer. Arrangementerne er gratis og medlemskab af Socialpædagogerne er ikke en betingelse. Tilmelding senest 8. marts til Lilli Bach, toesen@andersen@tdcadsl.dk eller 5133 8957.

Medlemsmøde om efterløn

23. marts kl. 17.00

Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj. Hvor meget får jeg i efterløn? Hvilken indflydelse har pensionsopsparinger på efterlønnen? Hvilken indflydelse har det, hvis jeg arbejder på deltid i efterlønsperioden? Hvilken betydning har efterlønsbeviset? Det er nogle af de spørgsmål, du kan få svar på ved mødet med efterlønsgruppen. Tilmelding senest 19. marts til Formand Steen H. Eriksen, tlf. 8649 5389, she@vestdijursnet.dk eller Flemming Simonsen, tlf. 8657 2454, flemmingogbirgit@hotmail.com

KALENDER

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskræfter og frister.

11. marts kl. 9.30-15.30 Temadag om demens

Servicestyrelsen og Nationalt Videnscenter for Demens inviterer til temadag om omsorg, pleje og behandling ved demens. På dagen sættes der fokus på en række af de forskellige måder man kan udvikle faglig

praksis på demensområdet. Hvordan er samspejlet mellem beboere, fagligt personale, familie og netværk i plejeboliger? Og hvordan påvirker samspejlet livet i plejeboligen. Mød bl.a. professor dr. Allen Power, geriatr og lektor på University of Rochester, New York, der holder oplæg om at ændre kulturen fra at medicinere til at fremme velfærd for mennesker med demens. Sted: Hotel Scandic Copenhagen, København. Pris: 1.475 kr. Tilmelding senest 16. februar på www.videnscenterfordemens.dk

15. marts kl. 12.30- 16.00 Temadag om helbred og natarbejde

Region Midtjylland og de arbejdsmedicinske klinikker i Herning og Aarhus inviterer til temadag om helbred og natarbejde. Der er fokus på natarbejdets betydning for helbredet. Hvilke gener og risikofaktorer kan der være forbundet med natarbejde? Hvad gør man for at forebygge dem? Og ikke mindst: Hvad bør man gøre? Temadagen henvender sig til bl.a. arbejdspladser i den offentlige og private sektor og fagforeninger. Sted: Scandic Hotel Silkeborg. Pris: 500 kr. Tilmelding senest 1. marts kl. 12.00 via www.rm.dk – skriv natarbejde i søgefeltet øverst til højre.

31. marts – 1. april Landsmøde Socialt Leder Forum

Konference for ledere, souschefer/ stedfortrædere og andre med ledelsesmæssig interesse ved bo/samværs/aktivitetstilbud for udviklingshæmmede. Herudover er personer med ledelsesansvar for forvaltningerne i kommuner, regioner og interesseorganisationer velkomne. Sted: Hotel Nyborg Strand. Yderligere oplysninger på tlf. 6471 5993 eller mail@socialtlederforum.dk. Program og tilmelding på socialtlederforum.dk

28. april kl. 19.00 Mænd og kvinder i medspil, modspil og samspil

Foredrag af John Engelbrecht om mænd og kvinders kommunikation. Hvad skal der til for at mænd og kvinder bliver hinandens bedste udfordring i stedet for hinandens største begrænsning? Foredraget handler om at lære mænd og kvinder at se hinanden og forstå, at vi er hinanden gensidigt overlegne. Arrangør: LO Sydlyn. Sted: Faaborg bibliotek, Herregårdscetret, 5600 Faaborg. Gratis adgang for LO-medlemmer. Tilmelding på post@lo-sydlyn.dk

UDVIKLINGS- OG FORSKNINGSFONDEN

Det er besluttet at nedlægge fonden i dens nuværende form, hvilket betyder, at der i 2011 ikke er tilført midler til fonden, og det vil således ikke være muligt at få bevillinger herfra.

De igangværende projekter vil blive administreret på sædvanlig vis.

Spørgsmål om udbetaling af midler, projektformidling og så videre kan ske til Ditte Sørensen, dis@sl.dk (Socialpædagogerne), eller Charlotte Fremming chf@bupl.dk (BUPL).

Når der er nyt om forskning og udvikling og BUPL's og Socialpædagogernes indsats på disse områder, vil det fremgå af fondens site:

www.slbupl-fond.dk

DELTA I SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION
OG ERFARINGSUDVEKSLING

SL.DK/FACEBOOK

SOCIALPÆDAGOGERNES KLAGENÆVN

Hvis du vil klage...

Hvis du mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af din sag – enten i kredsen eller i forbundet – kan du få din klage behandlet af Socialpædagogernes Klagenævn.

For at Socialpædagogernes klagenævn kan behandle en sag, skal du først have udnyttet det interne klagesystem i Socialpædagogerne. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en dommer samt to medlemmer af Socialpædagogerne. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogerne og nævnets udtalelser er vejledende.

Hvad kan du klage over:

Du kan klage over sagsbehandlingen i Socialpædagogerne i individuelle medlemssager, hvor du som medlem har en væsentlig, individuel interesse. En individuel medlemssag er eksempelvis en afskedigelsessag, en arbejdsskadesag, en social sag eller en lønsag, hvor Socialpædagogerne har bistået dig.

Du kan ikke klage over forbundets kollektive interessevaretagelse, eksempelvis overenskomstresultat, eller generelle fagpolitiske beslutninger truffet af forbundet.

Klagevejledning:

Ved sagens afslutning vil du modtage en klagevejledning fra Socialpædagogerne.

I forbindelse med indgåelse af individuelle lønftaler vil du ikke modtage en klagevejledning. Du har dog fortsat mulighed for at klage over Socialpædagogernes bistand i forbindelse med indgåelse af lønftaler.

Klagefrist:

Din klage skal være Socialpædagogerne/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at du har modtaget afgørelsen. I forbindelse med individuelle lønftaler er der ingen klagefrist.

Kreds niveau:

Hvis du vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i kredsen, skal du først klage til kredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis du er utilfreds med kredsbestyrelsens afgørelse, kan du herefter klage til Socialpædagogernes Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Hvis du er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan du klage til Socialpædagogernes Klagenævn.

Klagenævnet har adresse udenfor Socialpædagogerne og din skriftlige klage skal derfor sendes til:

Socialpædagogernes Klagenævn
c/o landsdommer Tine Vuust
Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neurohuset
Graham Bellsvej 1, 8200 Aarhus N
thorupthomsen@gmail.com

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/døve

Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser
www.sl.dk/fritidstilbud

Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Opholdssteder
www.sl.dk/opholdssteder

Netværksansvarlig p.t.:
Niels Lønbæk Pedersen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000
nlp@sl.dk

Familiepleje
www.sl.dk/familieplejenetværk

Netværksansvarlig:
Lilli Bach Andersen
Løjenkærvej 16, 8300 Odder
Tlf. 8692 8257
toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofto.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

Socialpædagogik betaler sig – på mange måder

Af Lise MacMeeking, teamleder, Lindebjerg, CUA

Når noget 'betaler sig', har det en værdi – det nytter. I det socialpædagogiske arbejde er nytteværdien ofte langsigtet og effekterne svære at måle – og det giver nogle ekstra spændende udfordringer.

For hvad får borgeren og betalingskommunen for pengene? Kan investeringen i det enkelte menneske betale sig? Hvad nytter det? Det er sådanne spørgsmål, vi socialpædagoger bliver nødt til at forholde os til. Vi udfører opgaverne og indsatserne, vi tror på det; men vi skal også kunne bevise, at socialpædagogik betaler sig – menneskeligt, fagligt og økonomisk.

Inspireret af temaet på forbundets kongres i november – der netop var 'Socialpædagogik betaler sig' – vil jeg gerne bidrage med et eksempel fra den socialpædagogiske virkelighed, jeg agerer i.

Det er historien om en kvinde i 40'erne, der på baggrund af forskellige livsomstændigheder fik bevilliget en særforanstaltning i oktober 2009.

Efter udskrivning fra et psykiatrisk hospital flyttede kvinden tilbage til sin bolig. På baggrund af den samlede viden og de fælles erfaringer iværksatte personalet, i samarbejde med relevante eksterne samarbejdspartnere, en særlig, individuel og struktureret daglig socialpædagogisk indsats.

Der har løbende været ekstern supervision til personalet med fokus på indsatsen og samarbejdet i teamet. Gennem sikkerhedsnormering og ansættelse af vagter blev der skabt øget tryk for de øvrige borgere samt for personalet. Der er samarbejdet tæt med en psykiater om optimal medicinering. Og der er blevet ydet en særlig indsats over for kvindens pårørende for at skabe forståelse for særforanstaltningen og konsekvenserne for de involverede parter.

Efter cirka seks måneder viste der sig et markant fald i antallet af magtanvendelser og registreringer af overgreb mod personalet. Og efter cirka 12 måneder kunne særforanstaltningen justeres. Vurderinger og beregninger viser, at der i 2011 kan spares cirka en million kroner i den særlige indsats for denne kvinde.

Den socialpædagogiske indsats har vist sin værdi på flere områder:

For kvinden via øget trivsel, tryk og færre fastholdelser.

For personalet med færre overgreb, bedre arbejdsmiljø, flere pædagogiske kompetencer, en oplevelse af, at 'det nytter' og af øget fagligt selvværd.

For de pårørende via støtte, vejledning og tryk i samværet med kvinden.

For teamlederen, der har fået bedre trivsel for personalet, øget faglighed og kvalitet med fokus på faglig ledelse, kompetenceudvikling og arbejdsmiljø.

For tilbuddet, der har opbygget ny viden, erfaring, kompetencer og motivation til nye opgaver: 'Vi kan, vi vil og vi tør de komplekse socialpædagogiske opgaver/borgere'.

Og for betalingskommunen, der fik nytteværdi for sin investering.

Det er et privilegium og en stor motivation for mig at være teamleder for de socialpædagoger, der yder indsatsen. De er kompetente, engagerede og vedholdende. Med en særlig struktureret socialpædagogisk indsats over et år har de formået at skabe optimal trivsel for denne kvinde. Anerkendelsen for netop dette socialpædagogiske arbejde får vi – både internt i organisationen og eksternt fra samarbejdspartnere. Det kan vi som fagpersoner godt være stolte af. Og succesen er en stor motivation for personalet i praksis. De kan, de vil, og de ved, det nytter.

Det er da socialpædagogik, der betaler sig! ■

● Hvordan håndterer du og kollegerne i det daglige kravene om at dokumentere nytteværdien af jeres arbejde?

● Hvordan kan du og I bruge dokumentationen til at få bedre rammer for jeres arbejde?

Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik